

ŽIVOT

105

KULTURNĚ SOCIÁLNÍ ČASOPIS
JANUÁR ♦ LEDEV ♦ STYCZEŃ 1972 ♦ CENA 1 ZŁ 1.

Drahi čitatelia!
V súvislosti s Várom rokom každý
Vás iste po niečom tajne túži.
Želáme Vám splnenie týchto túžob
a tým, ktorí sa ešte nerozhodli,
podávame niekoľko návrhov.
Redakcia

VII. ZJAZD PZRS

DŇA 11. DECEMBRA 1971 VO VARŠAVE SA SKONČIL 6. ZJAZD POĽSKÉJ ZJEDNOTENEJ ROBOTNÍCKEJ STRANY. ZJAZD SCHVÁLIL UZNESENIE, KTORÉ VYTYČUJE SMERY ĎALŠIEHO SOCIALISTICKÉHO ROZVOJA POĽSKA A PRIJAL REZOLÚCIU O BEZPEČNOSTI A SPOLUPRÁCI V EURÓPE. ZJAZD ZVOLIL ÚSTREDNÝ VÝBOR (ČLENOV A KANDIDÁTOV ÚV), AKO AJ ÚSTREDNÚ REVÍZNU KOMISIU.

NA PRVOM PLENÁRNOM ZASADNUTÍ NOVOZVOLENÉHO ÚSTREDNÉHO VÝBORU ZVOLILI POLITICKÉ BYRO, SEKRETAŘIÁT ÚV A ÚSTREDNÚ KOMISIU STRANÍCKEJ KONTROLY. PREJAV PRVÉHO TAJOMNÍKA ÚV PZRS EDWARDA GIEREKA, PREDNESENÝ V POSLEDNÝ DEŇ ZJAZDU, UZAVREL 6-DŇOVÉ ROKOVANIA NAJVYŠŠIEHO ORGÁNU STRANY.

V PRVOM RADE ZĽAVA DOPRAVA: MIECZYSŁAW JAGIELSKI, EDWARD BABIUCH, PIOTR JAROSZEWICZ, EDWARD GIEREK, JAN SZYDLAK, JÓZEF TEJCHMA, WOJCIECH JARUZELSKI. V DRUHOM A TRETEM RADE ZĽAVA DOPRAVA: JÓZEF KĘPA, RYSZARD FRELEK, STEFAN OLSZOWSKI, STANISŁAW KOWALCZYK, WŁADYSŁAW KRUCZEK, JERZY LUKASZEWSKI, HENRYK JABLONSKI, ZDZISŁAW GRUDZIĘ, FRANCISZEK SZLACHCIC, KAZIMIERZ BARCIKOWSKI, STANISŁAW KANIA, ANDRZEJ WERBLAN.

Foto CAF

**ČAS PREMIEN,
ČAS PRÁCE,
ABY SA
L'UDOM
LEPŠIE ŽILO**

6. zjazd našej strany zavŕšil pracovité, plodné rokovanie. Zjazd splnil očakávania a snahy robotníckej triedy, roľníkov a inteligencie, upevnil dôveru k strane, ktorá viedúcu úlohu v rozvoji socialistického poľského štátu spája so široko chápanou zodpovednosťou v službách socialistického Poľska.

Počas šiestich dní trvania zjazdu delegáti si uvedomovali, že pozornosť celého národa sa sústreduje na ich prácu, ba ešte viac, že národ je prítomný v zasadacej sále, že sprevádzajú rokovanie.

Tak teda charakter tohto 6. zjazdu poľských komunistov bol mimoriadny a konal sa aj v mimoriadnom ovzduší. Nadšenie sa spájalo s neobvyklou vecnosťou, úpravná tvorivá väšeň s rozvážnym, konstruktívnym prístupom ku každej prerokúvanej otázke. Samotný priebeh rokovania, na plenárnych zasadnutiach alebo v problémových skupinách, vytváral priaznivé podmienky pre tvorivú výmenu názorov, ktorá je predsa vždy nevyhnutnou podmienkou akéhokoľvek optimálneho riešenia.

Slová, ktoré padali zo zjazdovej tribúny celá krajina počúvala s najväčšou pozornosťou. Tieto slová padali na pôdu dobre pripravenú za uplynulé mesiace dialógu medzi stranou a celou spoločnosťou, zaznievali v ovzduší dôvery a aktívnej podpory. Také ovzdušie je nevyhnutné pre realizáciu smelých a novátoriských zameraní, ktoré v oblasti socialistickej výstavby boli zahrnuté v pro-

gramovom referáte politického byra a v programme vlády, ako aj v početných diskusných príspievkoch. Ich výsledkom je uznesenie schválené 6. zjazdom Za ďalší socialistický rozvoj ľudového Poľska.

Za nami je citelná politická kríza, ktorej premenom boli deformácie v metódach riadenia, odchýlky od leninských zásad. Robotnícka trieda dala na vedomie svojej strane, že je nevyhnutný hlboký zvrat. Strana tento zvrat urobila — 7. a 8. plénum vytvorili podmienky pre odstránenie existujúcich deformácií. Tieto politické rozhodnutia zaručujú aj rešpektovanie proletárskeho charakteru nášho štátu.

Tieto skúsenosti dali podnet pre vyvodenie nevyhnutných záverov a poučení, ktorých podstata spočíva v plnom a dôslednom uplatňovaní leninských zásad výstavby socializmu, leninských norm v činnosti strany, v upevňovaní štátu, v rozvíjaní hospodárstva a spoločenského života. Predmetom pozornosti a starostlivosti strany sú a vždy budú pracujúci, ktorých práca má im systematicky prinášať zlepšovanie hmotných, spoločenských a kultúrnych životných podmienok. Bude sa venovať väčšia ako doteraz pozornosť otázkam práce, existenčným podmienkam a starostlivosti o ženy v mestách a na vidieku. Zlepšovaniu pracovných podmienok žien v závodoch, na roli, vo vý-

DO FUNKCIE PRVÉHO TAJOMNÍKA ÚV
BOL ZVOLENÝ:

Edward Gierek

Politické byro Ústredného výboru PZRS

ČLENOVIA:

EDWARD GIEREK
EDWARD BABIUCH
HENRYK JABŁOŃSKI
MIECZYSŁAW JAGIELSKI
PIOTR JAROSZEWCZ
WOJCIECH JARUZELSKI
WŁADYSŁAW KRUCZEK
STEFAN OLSZOWSKI
FRANCISZEK SZLACHCIC
JAN SZYDLAK
JÓZEF TEJCHMA

ZÁSTUPCOVIA ČLENOV:

KAZIMIERZ BARCIKOWSKI
ZDZISŁAW GRUDZIĘN
STANISŁAW KANIA
JÓZEF KĘPA

Tajomníci ÚV:

EDWARD GIEREK —
PRVÝ TAJOMNÍK ÚV PZRS
EDWARD BABIUCH
KAZIMIERZ BARCIKOWSKI
STANISŁAW KANIA
STANISŁAW KOWALCZYK
JERZY ŁUKASZEWCZ
FRANCISZEK SZLACHCIC
JAN SZYDLAK
JÓZEF TEJCHMA

ČLENOVIA SEKRETARIÁTU:

RYSZARD FRELEK

ANDRZEJ WERBLAN

PREDSEDA ÚSTREDNEJ KOMISIE

STRANIČKEJ KONTROLY:

STEFAN MISIASZEK

PREDSEDA ÚSTREDNEJ REVÍZNEJ KOMISIE:

ARKADIUSZ ŁASZEWCZ

MEDZI ZVOLENÝMI ČLENMI ÚSTREDNÝCH STRANIČKÝCH ORGÁNOV sú predstaviteľia celej spoločnosti, všetkých pracujúcich našej krajiny. Zvlášť početne, v oveľa väčšej mieri ako doteraz, sú v nich zastúpení predstaviteľia robotníckej triedy a roľníci. Medzi členmi a kandidátmi ústredného výboru je totiž 47 robotníkov zamestnaných priamo vo výrobe a 12 súkromne hospodáriacich roľníkov, družstevníkov a zemestancov štátnych majetkov. Dôvod ústredného

výboru zvolili početnú — 30-člennú skupinu vedeckých i kultúrnych pracovníkov, pracovníkov ideologickej fronty, ako aj vychovávateľov a učiteľov. Početne je zastúpená technická inteligencia. Mnohí členovia a kandidáti ústredného výboru sú pracovníkmi straničkého aparátu, národných výborov, odborovými činiteľmi a predstaviteľmi polskej ľudovej armády.

Vysoko stúpla účasť žien v ústredných straničkých orgánoch. Doteraz v ústrednom výbere a

DOROBEK VI ZJAZDU PZPR

WZBOGACIMY SOLIDNĄ PRACĄ DLA ROZWOJU SOCJALISTYCZNEJ OJCZYZNY

SKRÓT PRZEMÓWIENIA TOW. EDWARDA GIERKA NA ZAKONCZENIE OBRAD

TOWARZYSZE DELEGACI!

VI Zjazd PZPR powziął zasadniczą uchwałę, która wytycza węzlowe kierunki polityki partii na najbliższe lata. Zjazd wybrał nowe władze partii. Podstawowe jego zadania zostały wykonane.

Nasz Zjazd był Zjazdem pracującym. W ciągu sześciu dni na tej sali toczyła się twórcza dyskusja nad żywotnymi sprawami naszej Ojczyzny, nad wnioskami z naszych przeszłych doświadczeń, a przede wszystkim nad perspektywami i zadaniami, które stoją przed nami w dalszej budowie socjalistycznej Polski, w walce o pokój i postęp na arenie międzynarodowej. Podczas obrad plenarnych w zespole problemowych przedstawiło swoje stanowisko 733 delegatów i uczestników Zjazdu. Do protokołu zgłosiło swoje wystąpienie 633 delegatów. W pracach naszego Zespołu uczestniczyli także działacze Frontu Jedności Narodu, członkowie bratnich stromnictw i bezpartyjni zaświadczając więź ogółu obywateli z partią, uznanie jej kierowniczej roli i żywotność patriotycznej idei jedności narodu.

Dorobek VI Zjazdu jest wielostronny i bogaty. Jest namzym obowiązkiem rzetelne rozważanie wszystkich spraw i wniosków podniesionych w zjazdowej dyskusji. Dlatego też w najbliższym czasie odbędzie się specjalne posiedzenie Komitetu Centralnego, które opracuje szczegółowy plan realizacji postanowień Zjazdu i program naszej pracy na najbliższy okres.

TOWARZYSZKI I TOWARZYSZE!

Sądzę, że mamy prawo powiedzieć, iż VI Zjazd spełnił oczekiwania partii, klasy robotniczej, narodu polskiego. Spełnił je przede wszystkim poprzez jednomyślną i zdecydowaną aprobatę polityki, którą partia nasza przyjęła po VII Plenum Komitetu Centralnego, spreparowała na VIII Plenum i konsekwentnie realizowała. Polityka ta rozwinięta, wzmaciona przez Zjazd jest dziś — z mocy jego uchwały — linią naszej partii. Jest to linia marksistowsko-leninowska. Wyraża ona na obecnym etapie rozwoju żywotne interesy naszego narodu, zmierza do kontynuowania i umacniania jego dorywczo-dorobku w budownictwie socjalizmu, wychodzi na spotkanie nowym społecznym potrzebom i aspiracjom.

VI Zjazd spełnił oczekiwania, jednomyślnie potwierdzając pryncypialność z jaką partia nasza odrzucała deformacje w metodach kierowania i przywróciła leninowskie zasady swej pracy.

ústrednej revíznej komisii bolo 9 žien. Súčasne do nových straničkých orgánov zvolili 24 ženy.

Členmi novozvolenej ústredného výboru sú predstaviteľia všetkých pokolení a revolučných prúdov našich dejín. Popri mladých straničkých pracovníkoch, ktorí nadobudli politické skúsenosti a boli vychovaní v ľudovom Polsku, sú v radoch UV členovia býv. KSP a ľavice PSS, sú aktívni účastníci boja PRS za sociálne a národné oslobodenie, upevnenie ľudovej moci, ako aj

pezdvihnutie z ruín zničenej krajiny.

21 členov ústredného výboru bolo straničkymi činiteľmi ešte v medzivojnovej období. Spomedzi členov novozvolených straničkých orgánov 109 pôsobili ešte v radoch PRS a 23 — v PSS.

Členovia najvyšších straničkých orgánov reprezentujú všetky pokolenia. Je medzi nimi 26 osôb vo veku od 30 do 39 rokov, 150 osôb vo veku 40 až 49 rokov a 18 májú viac ako 60 rokov.

133 osoby sú po prvýkrát zvolené do ústredných straničkých orgánov a 121 osôb zastávalo už funkcie v ústredných straničkých orgánoch v uplynulých volebných obdobiach.

Vysokoškolské a neúplné vyšše vzdelanie má viac ako 150 novozvolených členov UV, kandidátov UV a členov URK. Stredné a odborné vzdelanie má viac ako 40 osôb, taký istý počet má základné vzdelanie.

(PAP)

chove detí a v domácich práciach. V sociálnej politike sa budú uplatňovať podmienky nevyhnutné pre upevnenie rodiny a rast jej výchovných a opatrovnických funkcií.

Upevňujúc úlohu robotníckej triedy ako hlavnjej spoločenskej sily socializmu, strana rozvíja úzke, každodenné vzäzky s robotníckou triedou — vzäzky, ktoré podmienujú priaznivý rozvoj, celú politickú a hospodársku dynamiku zriadenia. Táto zásada, táto snaha našej strany po prvýkrát v tej miere našla svoj výraz v práciach zjazdu, v zložení jeho delegátov a zvolených ústredných orgánov.

Prvý tajomník UV PZRS pomenoval 6. zjazd PZRS pracovitým zjazdom. V priebehu rokovani bol vypracovaný nový, náročný program, ktorý sa stal politickou líniou celej strany, vychádzajúcej oproti spoločnosti ako sila s veľkou morálou autorítou, zomknutá a upevnená. V presvedčení o životodarnej sile a tvorivých možnostiach socialismu spája sa dnes so stranou celá spoločnosť. Zjazd podrobil analýze nás systém práce, riadenia, usmerňovania rozvoja, predložil národu spoločensko-hospodársky program, ktorého realizácia zaručí nášmu národu čestné miesto v rodine národov sveta. Vieme, že práce 6. zjazdu s veľkou pozornosťou sledovalo medzinárodné robotnícke hnutie a predovšetkým krajiny socialistického spoločenstva. 6. zjazd Po-

skej zjednotenej robotníckej strany bol totiž nesmierne dôležitou udalosťou nielen v meradle našej krajiny. Na zjazde prišlo okolo 70 delegácií komunistických a robotníckych strán z európskych, ázijských, amerických a afrických krajín. Po prvýkrát sa zjazdu našej strany zúčastnil tak početne predstaviteľia bratských strán z celého sveta. Zdôrazňujeme tento fakt, lebo je zároveň výrazom rastúcej úlohy našej strany v medzinárodnom robotníckom hnutí a významu našej krajiny na svetovej aréne, ako aj potvrdením trvalých, pevných internacionalistických vzäzkov spájajúcich našu stranu so svetovým komunistickým hnutím a so všetkými pokrovkovými silami.

Početná účasť predstaviteľov bratských strán na zjazde PZRS je tiež potvrdením upevňujúcej sa jednoty medzinárodného komunistického hnutia, o ktorú naša strana vždy horivo bojovala vidiac v nej jeden z hlavných prameňov sily mnohomiliómovej armády komunistov, ktorí sú avantgardou celého ľudstva v boji za budúci osud našej zeme.

S mimoriadnou spokojnosťou prijali delegáti zjazdu, ako aj celá poľská verejná mienka uistenie obsiahnuté v prejavoch bratských strán socialistických krajín, že Poľsko aj naďalej sa môže spoliehať na bratskú spoluprácu, ešte užšiu hospodársku súčinnosť krajín Rady vzájomnej hospodárskej po-

moci, čo prispeje k upevneniu hospodárskych základov našej krajiny. S najväčšou pozornosťou a so srdečným, z hlbky srdca plynúcim potleskom prijal zjazd uvítací prejav súdruha Leonida Brežneva — vodcu KSSZ, leninskej strany, ktorá je najvyššou autoritou v komunistickom hnutí a nesie najväčšu farbu zodpovednosti za veci socialistického spoločenstva. Vysoké zhodnotenie činnosti našej strany, jej vedenia so súdruhom Edwardom Gierekom, hlboké pochopenie poľských problémov a úlohy našej krajiny, zdôraznené v tomto prejave, ochota ďalej rozvíjať rozšírenú r. 1971 poľsko-sovietsku spoluprácu na všetkých úsecoch — to všetko sa stalo potvrdením tvorivej sily a jednoty našich strán — PZRS a KSSZ, Poľska a Sovietskeho zväzu.

Búrlivým potleskom prijal zjazd prejavy vedúcich delegácií bratských strán z krajín nášho spoločenstva, prvých tajomníkov svojich ústredných výborov, G. Husáka, E. Honeckera, J. Kadara, T. Živkova, N. Ceaușescu a J. Cederbala, ako aj delegácií iných bratských strán z rôznych sietadiel.

V programovom referáte Edward Gierek sa zaoberal celým radom komplexných úloh týkajúcich

(POKRAČOVANIE NA 4. STR.)

ROZPOCZAŁ SIĘ ROK 1972

„Z wiarą i pewnością wkraczamy w rok 1972, podejmując nowe, trudne zadania, które nakreśliły i postawiły przed Polską VI Zjazd partii.

Uchwały VI Zjazdu wyrażają doświadczenia, przemyślenia i dążenia całej partii, całej klasy robotniczej, całego narodu. Program zjazdu — to nasz wspólny ogólnonarodowy program. Dotyczy on spraw dla kraju najważniejszych, jednakowo bliskich dla partyjnych i bezpartyjnych, wierzących i niewierzących. Razem o nich myśleliśmy, razem będziemy teraz urzeczywistniać nasze założenia.

Wszystko, nad czym pracujemy, wszystko, ku czemu zmierzamy, ma jeden cel — dobro naszego narodu, dobro naszej Ojczyzny. Polska jest jedna. Wszyscy powinniśmy działać z myślą o niej, z serdeczną troską o jej siłę i zasobność, szczęście i piękno.

Mówimy szczerze: wiele jeszcze mamy do zrobienia. Niejednej trudności będziemy musieli stawić czoła i niejedną przezwyciężyć słabość. Ale jesteśmy na dobrej drodze. Nie szczędźmy więc sił i starań, aby w naszym kraju było więcej dostań i wiedzy, aby dobro, rzetelność i życzliwość kształtowały wzajemne stosunki między ludźmi, aby zorganizowane i zdyscyplinowane działania przypiszały nasz rozwój. Wspierajmy wszystko, co wyrasta ze szczytnych ideałów, socializmu, co odpowiada godności narodu i uszlachetnia człowieka, co umacnia poszanowanie pracy i wspólnie stworzonych wartości. W wielkim dziele budowy lepszego życia powodzenie zależy od tego, jak owocona będzie nasza wspólna praca, czy damy z siebie wszystko, na co nas stać; wszyscy — i ci, którzy produkują stal, maszyny, chleb i ubrania; i ci, którzy tworzą książki i filmy; i ci, którzy pracują w laboratoriach, w szpitalach, w administracji, w transporcie; i ci, którzy kierują biegiem spraw państwa. Prawem, a zarazem naczelną powinnością każdego z nas jest przyczyniać się ze wszystkich sił do urzeczywistniania wielkiej dziedzowej szansy naszego narodu (...).

W imieniu Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej i władz naczelnich sojuszniczych stronników, w imieniu rządu, Rady Państwa i Frontu Jedności Narodu — gorąco i serdecznie dziękuję wszystkim załogom i zespołom pracowników, wszystkim obywatelom Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, którzy swoim trudem tworzyli pomyślne wyniki mijającego roku i dobre podstawy dla realizacji zadań roku przyszłego.

Wszystkim Wam — drodzy rodacy — składam najlepsze życzenia noworoczne (...).

Szczególnie gorące uczucia i myśli serdeczne kierujemy ku klasie robotniczej, głównej sile naszego narodu, która wnosi największy wkład do budowy sprawiedliwej i nowoczesnej — socjalistycznej Polski.

Serdecznie pozdrawiamy rolników polskich. Należy Wam się uznanie za znojną i wydajną pracę, za produkcję, która ma tak wielkie znaczenie dla polepszenia warunków życia narodu (...).

Słowa najwyższej szacunku i wdzięczności wyrażamy kobietom polskim, dziękując im za ciężki trud ich dnia powszedniego, za wszystko, co wnioszą do życia naszych rodzin i naszego narodu. Ich troskliwe ręce strzegą wielkiego skarbu — ciepła, które ożywia i rozjaśnia każdy polski dom (...).

Zyczymy wszystkim dziewczętom i chłopcom, aby wielką przygodę swego życia znajdowali w godnej swych ambicji pracy dla kraju ojczystego, a jego umiłowanie łączyli zawsze z działaniem na rzecz najpiękniejszej ludzkiej sprawy — sprawy socjalizmu.”

(Z przemówienia noworocznego tow. Edwarda Gierka).

(POKRAČOVANIE Z 3. STR.)

sa upevňovania nášho socialistického štátu, ktorého sila je predovšetkým v uvedomení mäs, a ktorý bude ešte pevnnejší, ešte lepšie bude uskutočňovať svoje základné funkcie, keď uplatníme v živote široký, realisticky načrtnutý program rozvoja socialistickej demokracie.

Citujeme z referátu Edwarda Gierka: „Smery rozvoja socialistického štátu určuje zásada demokratického centralizmu, ktorý spája do dialektickej jednoty socialistickú demokraciu a štátne disciplínu, prvenstvo celonárodných záujmov a lokálne iniciatívy. Neexistujú práva bez spoločenských povinností, neexistuje sloboda bez zodpovednosti”.

Prehľad hlavných problémov päťročného plánu obsiahnutý v referáte Piotra Jaroszewicza dáva odpoveď na otázku ako hospodáriť tým, čo už máme k dispozícii, akým spôsobom urýchliť tempo modernizácie a vypracovať nevyhnutné prostriedky na sociálne ciele programu strany.

Opäť sihnime po zjazdových materiáloch. V užesnení zjazdu sú plány na najbližších päť rokov:

* rast reálnych miezd o 17 až 18% * celkový rast spotreby v tejto päťročniči by mal činiť 38 až 39% a v prepočítaní na jedného obyvateľa 33% * plné a čo najefektívnejšie zamestnanie mládeže, vchádzajúcej do života, ako aj celého obyvatelstva * vzýšenie o 41% dodávok spotrebného tovaru domácej výroby a z dovozu * skrátenie čakacej lehoty na byt (plánuje sa vybudovať o 25% viac bytov ako v predchádzajúcej päťročniči) * vzýšenie dodávok stavebných materiálov pre rozvoj súkrom-

Štvrtý deň zasadania 6. zjazdu PZRS. Na snímke Edward Gerek a Piotr Jaroszewicz medzi delegátmi Krakovského vojvodstva
Snímka: CAF

DOROBEK VI ZJAZDU WZBOGACIMY SOLIDNĄ PRACĄ DLA ROZWOJU SOCJALISTYCZNEJ OJCZYZNY

(DOKOŃCZENIE PRZEMÓWIENIA TOW. EDWARDA GIERKA)

listycznej wspólnoty i światowego frontu antyimperialistycznego. VI Zjazd był manifestacją ozywiających naszą partię i nasz naród uczuć niezłomnej jedności, braterskiej przyjaźni i współpracy z wielkim Związkiem Radzieckim. Ideowa wspólnota naszej partii z KPZR, przyjaźń naszego narodu z narodami radzieckimi — są nierozwalne!

DRODZY TOWARZYSZE!

Główna cecha kampanii przedzjazdowej była powszechna dyskusja nad Wytycznymi programu, której towarzyszyło działanie. Teraz, kiedy program dalszego rozwoju Polski został już uchwalony najważniejsza jest ofiarna praca nad jego realizacją.

Zadania, które przed nami stoją są trudne, wymagają maksymalnej mobilizacji wysiłków, powszechniej aktywności i inicjatywy. Jest to sprawa całego narodu, wszystkich jego patriotycznych i twórczych sił. Główny jednak jej ciężar i główna odpowiedzialność spoczywa na naszej partii. Od naszej partii przede wszystkim, od pracy wszystkich jej członków, organizacji i instancji zależeć będzie wykonanie nakreślonych przez Zjazd zadań w skali całego kraju, każdego regionu, każdego zakladu pracy.

Niech świadomość wagi i doniosłości tych zadań określi postawę każdego członka naszej partii, niech stanie się wielką siłą motoryczną naszego działania. Wracając do swoich organizacji, których

mandatariami byliśmy na Zjeździe, przenieście — Towarzysze Delegaci — uchwały najwyższej instancji partii. Przenieście jednocześnie i upowszechniając w pracy całej partii tę atmosferę jedności, wzajemnego zaufania, rzechwiosci i pryncypialności, która panowała na VI Zjeździe.

TOWARZYSZE DELEGACI!

Zamykając obrady VI Zjazdu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej zwróćmy się ku tym wszystkim, którzy przez sześć dni myślą i uczuciami towarzyszyli nieustannie naszej pracy. Miliony Polaków oczekiwali od nas jasnych rozpoznań i trafnych decyzji, które wytyczają kierunek drogi i określając zadania wskazywałyby realną perspektywę pomyślnego jutra — dla wszystkich i dla każdego.

Ta solidarność ogółu ludzi pracy z partią, ta zbiorowa wiara w twórczość jej zdolności jest źródłem naszej siły. Zaufania klasy robotniczej, zaufania narodu, jakim nas obdarzył nie zawiedziemy. Z żelazną konsekwencją, z niezłomną wolą realizować będziemy wszystko, co zostało przez VI Zjazd postanowione.

Jesteśmy przekonani, że codziennym trudem, zbiorową zespoloną i rozumną pracą — wszyscy razem — będziemy budować pomyślność naszego kraju, rozwijać naszą socjalistyczną Ojczyzne, umacniać pokój i socjalizm!

nej výstavby v meste i na vidieku ★ postupne skracovanie pracovního času ★ všeobecná pomoc poľnohospodárstvu ★ vytváranie podmienok pre postupné znižovanie vekovej hranice na dôchodok ★ počínajúc od r. 1972 výrovnanie sociálnych práv robotníkov a zamestnancov ★ veľké príležitosti pre mladé pokolenie ★ ďalšie kroky pre výrovanie rozdielov medzi jednotlivými kruhmi občanov ★ rast investičných nákladov o 43% v porovnaní s uplynulou päťročnicou a investícii v spotrebom priemysle dvojnásobne ★ zaistenie prvenstva v štátnych výdavkoch na ochranu zdravia, školstvo všetkých stupňov, kultúru, šport a turistiku i rekreáciu. Výdavky na tieto účely by mali v tejto päťročnici stupňu o viace ako 30%.

Číslo obsiahnuté v uvarenenom zjazdovom uzení majú jednoznačnú výrečnosť. Sú ilustráciou predpokladanej vysokej dynamiky rastu hospodárstva a najmä tých odvetví, ktoré rozhodujú o bohatstve národa a tých, ktoré priamo slúžia uspokojovaniu potrieb pracujúcich. Vypracovaný národný dôchodok, ktorý je materiálnou základňou realizácie úloh rastu reálnych miezd, ako aj všeobecného rastu spotreby, mal by sa v rokoch 1971-1976 zvýšiť asi o 39%. Taký rast dôchodku sa musí dosiahnuť vo výsledku rastu priemyselnej výroby o 48 až 50%, ako aj rastu poľnohospodárskej výroby o 18 až 21%.

Základným cieľom, o ktorom hovorí zjazdové uzenie je... Držať krok s pokrokom v druhej polovici 20. storočia, budovať spravodlivý a bohatý život pre všetkých, zaistiť bezpečnosť a mierovú budúcnosť — to sú otázky, ktoré si vyžadujú mobilizáciu všetkých síl nášho ľudu. ...Vyzadujú si

další rast nášho národného hospodárstva. Vyžadujú základné zlepšenie v oblasti rastu produktivity práce, zvýšenú efektivitu investícií, zlepšenie hospodárenia materiálmi a zníženie rastu zásob.

V tomto veľkom národnom zápolení ani teraz nebude chybovať úsilie a tvorivé myšlienky polského vidieka, polských rolníkov, ktorí podporia snahu a aspirácie celého národa na lepší život, aby naša krajina zaujímała čestné miesto vo svete.

Plánovaný rozvoj poľnohospodárstva a potravinárskeho priemyslu, ľahkého priemyslu vyrábajúceho tovary trvalej spotreby, bude podporený rozvojom surovinovej a materiálovej, energetickej a technickej základnej. Dôkazom toho, že sú to podstatné podmienky je aj poľnohospodárstvo, ktorého rýchly rozvoj si vyžaduje zvýšené dodávky moderných výrobných prostriedkov. Problémom tohto dôležitého odvetvia národného hospodárstva venoval zjazd veľa pozornosti. Zároveň sa na zjazde hovorilo, že sa bude upevňovať obecnú administratívu, že volené rady národných výborov budú oddelené od svojho administratívneho aparátu, a že sa zvýši úloha a právomoc mestských národných výborov. Verejná mienka s uspokojením prijala oznamenie vyplývajúce logicky z uzenení 6. zjazdu o urýchlení volieb do Sejmu.

6. zjazd zaujal postoj, že rast poľnohospodárskej produkcie treba spájať so socialistickým pokrokom v živote vidieka, s upevňovaním ekonomických a organizačných zväzkov súkromne hospodáriacich rolníkov so štátom, s celým národným hospodárstvom.

Pevné spojenectvo strany s inteligenciou, snaha oživiť všetky oblasti intelektuálnej aktivity náro-

NAJDÔLEŽITEJŠIA ÚLOHA – PRETVORIŤ PROGRAM 6. ZJAZDU STRANY NA ČINY

Schválenie dôležitých rozhodnutí, ktoré budú slúžiť realizácii návrhov vyplývajúcich z predzajazdovej diskusie a uznesením 6. zjazdu, bolo hlavným predmetom zasadania 2. pléna ÚV PZRS, ktoré sa konalo vo Varšave 20. decembra m.r. pod vedením prvého tajomníka Edwarda Gierka. Plénium si vypočulo správu predsedu Rady Ministrov Piotra Jaroszewicza o kladných výsledkoch realizácie národnohospodárskeho plánu roku 1971, a o úlobach plánu pre tento rok.

V schválenom uznesení 2. pléna ÚV sa konštatuje, že výsledky 6. zjazdu schvaľuje a podporuje celú spoločnosť, čo sa odzrkadľuje najmä vo zvyšovaní výroby a v mnohých spoločenských iniciatívach. Súčasne najdôležitejšou úlohou — ako konštatuje uznesenie 2. pléna ÚV — je pretvorenie tejto celonárodnej podpory programu 6. zjazdu na konkrétnu cinnosť. Táto úloha si vyžaduje zvýšené úsilie a dôslednú činnosť všetkých zložiek straničkých organizácií, štátnej a hospodárskej administratívy, vyžaduje si aktivity pracujúcich, celej spoločnosti. Ústredný výbor považuje za správne a reálne návrhy vyplývajúce z rokovania devätnásťich problémových skupín, pričom tieto návrhy budú realizovať všetky inštitúcie t.z. vláda, miestne orgány, závody, podniky a pod. Ústredný výbor uložil politickému byru a sekretariátu ÚV, aby kontrolovali realizáciu týchto návrhov. Ústredný výbor zaviazal miestne straničné orgány všetkých stupňov, závodné a vidiecke organizácie strany, aby oboznámili členov strany s uzneseniami 6. zjazdu a vypracovali svoje programy realizácie úloh nastolených 6. zjazdom, ktoré smerujú k urýchleniu tempa hospodárskeho rozvoja a zlepšeniu životných podmienok pracujúcich, a zároveň ich zaviazal k systematickej kontrole realizovaných programov.

Aby zaistil realizáciu programu 6. zjazdu, ktorý prikladá mimoriadny význam otázkam rýchleho tempa zvyšovania životnej úrovne obyvateľstva a vytvorenia moderného efektívnejšieho hospodárstva — uznesenie 2. pléna dáva prednosť zvyšovaniu dynamiky rastu materiálnej produkcie a efektivity práce a upresňuje smery činnosti v tejto oblasti. V národnohospodárskom pláne pre tento rok a budúce roky to znamená: dôsledný rast priemyselnej výroby, zlepšenie kvality výrobkov, dosiahnutie maximálnych ef-

ktov z investovaných prostriedkov, ďalšie zlepšovanie zásobovania materiálmi, zlepšovanie systému plánovania a riadenia. Uznesenie odvolávajúc sa na pracujúcich zdôrazňuje veľkú úlohu, akú odohráva inšpirácia osadenstiev a ich efektivita, ktorá by mala vplyvať na ďalší rast výroby, úsporné hospodárenie a lepšie hospodárenie zásobami, vytváranie podmienok pre rast produktivity práce a efektivity výroby. Uznesenie upozorňuje na veľké rezervy, ktoré sa nachádzajú v procese investovania (na všetkých stupňoch tohto procesu), tzn. u investora, v projekčných kanceláriach a u realizátorov investícii. Mimoriadne dôležitým prvkom je realizácia investícii v stanovených termínoch a zároveň skracovanie investičných cyklov — týka sa to aj investícii predviadaných na rok 1972. Majúc na zreteli pokrok na všetkých úsekok výstavby našej krajiny a využívania všetkých rezérv v každej oblasti reálizovanej politickej a spoločensko-ekonomickej ofenzívy, uznesenie 2. pléna ÚV ukladá za povinnosť okresným straničkým organizáciám a vidieckym straničkým organizáciám, ako aj inštitúciám, ktoré sa zaoberejú službami poľnohospodárstvu, aby naďalej rozvíjali práce nad rastom poľnohospodárskej výroby (k týmu otázkam sa vrátíme podrobnejšie v budúcom čísle).

2. plénium ÚV nadväzuje na návrhy, ktoré padli počas predzajazdovej diskusie, ako aj na 6. zjazde schválilo uznesenie o voľbách do Sejmu roku 1972. Zároveň plénium vyjadriло presvedčenie, že uznesenie 6. zjazdu Za ďalší socialistický rozvoj PZRS stane sa volebným programom Frontu národnej jednoty. Záverom uznesenia konštatuje, že „... začinajúc veľké dielo realizácie uznesení 6. zjazdu, ktoré sú v súčasnosti všeobecným programom zaväzujúcim celú stranu, ústredný výbor vyjadruje hlboké presvedčenie že podobne ako pred 6. zjazdom naša strana bude mať vrelú podporu robotníckej triedy, rolníkov a inteligencie, všetkých vlastencov v práci nad ďalším socialistickým rozvojom vlasti, pre blaho celého národa.“ Na záver rokovania 2. pléna prvý tajomník ÚV povedal, že teraz nadišiel čas práce a úsilia nás všetkých, straničkov a nestraníkov, ako aj, že by sme mali prejavíť pevnú vôľu v dôslednom zavádzaní do života programu, ktorý schválil zjazd.

A.A.

da nachádza svoj výraz v postoji, ktorý zaujal zjazd k problémom osvety a kultúry.

Svedomitá práca, múdra hospodárska činnosť sú zárukou realizácie schválených rozhodnutí. Najlepší program, najsmelšie plány bez ľudskej úsilia a ľudskej zodpovednosti, ostane iba programom. „Každý rozum a všetky ruky sú dnes Poľsku potrebné!“ Základným kritériom pre hodnotenie každého občana má byť jeho práca a občiansky postoj!“

Často sa rozčulujeme keď vidíme zlu prácu a keď nemožno najsiť zodpovedného za tento stav. Keď je dobre — je to zásluhou všetkých — keď je zle — nemožno zistíť, kto to a kedy zapričnil. Zatial však nikto sa nemôže vyhnúť zodpovednosti. Neexistuje väčšia a menšia zodpovednosť — existuje iba rôzne úlohy a zastávané funkcie.

Je tu aj zvláštna zodpovednosť, ktorú berie na seba človek spolu s členskom straničkou legitimáciou. Týmto otázkam zjazd venoval osobitnú pozornosť.

„Sme vládnucou stranou a z toho titulu sme zodpovední pred robotníckou triedou a pred národom za celok politického života, za generálny smer štátnej politiky a za jej konkrétnu realizáciu v každej oblasti...“

Za generálny smer, to znamená za to, čím je a čím bude Poľsko pre svojich obyvateľov, pre socialistické spoločenstvo, pre súčasný svet plný konfliktov. V mene tejto zodpovednosti strana kresli plány hospodárskeho rozvoja. Vytyčuje zásady spoločenskej politiky. Vytvára podmienky pre pre-

hľbovanie socialistickej demokracie. Marxistickej analýze potreby a možnosti. Zodpovednosť za konkrétnu realizáciu, to znamená za to, čo sa robí a čo sa bude robí v celej krajine, v každom pracovnom kolektíve. V mene tejto zodpovednosti každý z dvojmiliónej masy členov strany si musí klásiť tie najvyššie požiadavky, plniť svoje úlohy podľa všetkých svojich sôl a schopnosti, upevňovať spoločenskú disciplínu a dodržiavanie práv, byť vždy verný požiadavkám svojich ideí. Vo svojom prejave na 6. zjazde PZRS Edward Babiuch, člen politického byra a tajomník ÚV povedal:

„Ani v súčasnosti, ani v budúcnosti nikto nemôže byť oslobodený od straničkej kontroly a nemôže byť ani chránený pred kritickým posudzovaním svojej činnosti. Týka sa to všetkých straničkých činiteľov, všetkých straničkov zhora nadol. Je to logický následok leninského chápania straničkej disciplíny — rovnakej pre všetkých — pre robotníka a pre ministra, pre člena politického byra a pre každého člena strany.“

Práve k tomu zjazd zaviazal celú stranu. Taktô jej káže chápať a plniť vedúcu úlohu v živote národa a štátu.

Strana, stále silnejšia svojou ideoovou zomknutou, zväzkami s pracujúcimi masami, bude viesť národ k realizácii týchto nových, ťažkých a náročných úloh, ktoré vytýčil 6. zjazd.

Úlohy strany v sedemdesiatych rokoch sú odteraz normou, ktorá zavádzajú. Sú záväzkom voči spoločnosti, ktorý strana splní, ako to zdôraznil prvý tajomník ÚV, so železnou dôslednosťou a nezložnou voľou. Pri týchto cieľoch, a pri vedení,

Schválenim uznesenia o národnohospodárskom pláne a zákona o štátnom rozpočte na rok 1972 skončilo sa 22. decembra min. roku dvojdňové plenárne zasadanie Sejmu PZRS. Zároveň Sejm udelil vláde absolutórium za obdobie od 1. januára do 31. decembra 1971.

Parlament schválil návrh o skratení súčasného volebného obdobia do 15. februára t.r. a uznesol sa na urýchlení všeobecnych volieb do Sejmu.

Na návrh predsedu Rady ministrov Sejmu schválil zmeny vo vláde. Boli zvolení noví ministri: STEFAN OLSZOWSKI, člen politického byra ÚV PZRS bol menovaný za ministra zahraničných vecí; WIESŁAW OCIEPKA, člen ÚV PZRS, doterajší vedúci Administratívneho oddelenia ÚV — za ministra vnútra; STEFAN JĘDRYCHOWSKI, člen ÚV PZRS, doterajší minister zahraničných vecí — za ministra financií; ALOJZY KARKOSZKA, kandidát ÚV PZRS, doterajší prvý tajomník VV PZRS v Gdansku — za ministra stavebnictva a priemyslu stavebných materiálov; STANISŁAW WROŃSKI, kandidát ÚV PZRS, doterajší predseda a šéfredaktor vydavateľstva Książka i Wiedza — za ministra kultúry a umenia.

Na interpeláciu poslancov odpovedal: minister poľnohospodárstva JÓZEF OKUNIEWSKI o výstavbe poľnohospodárskych škôl, ako aj podpredseda vlády ZDZISŁAW TOMAL o boji proti alkoholizmu.

Na záver zasadania prehovoril maršalek Sejmu Dyzma Gałaj. Jeho prejav bol venovaný činnosti parlamentu za trojročné volebné obdobie. Maršalek Sejmu srdečne blahoželal poslancom a celému národu k Novému roku.

ZO
SEJMOVEJ
TRIBÚNY

STEFAN OLSZOWSKI

WIESŁAW OCIEPKA

STEFAN JĘDRYCHOWSKI

ALOJZY KARKOSZKA

STANISŁAW WROŃSKI

ktoré ich reprezentuje, strana je politicky zjednotená. Jednotá strany, poprednej sily národa, je sihou Polska.

Zloženie najvyšších straničkých orgánov zvolených na 6. zjazde je potvrdením správnosti a jednomyselnosti rozhodnutí.

Predzajazdová kampaň a jej vyvrcholenie — zjazd — bol veľkým referendom o úlobach strany a formách ich realizácie.

„Teraz — povedal prvý tajomník ústredného výboru Edward Gierek vo svojom záverečnom prejave, keď program ďalšieho rozvoja Poľska je už schválený, najdôležitejšia je obetává práca pri jeho realizácii. Úlohy, ktoré nás čakajú sú ťažké, vyžadujú maximálne úsilie, všeobecnú aktivitu a iniciatívu. Je to vec celého národa, jeho všetkých vlasteneckých a tvorivých sôl.“

Počas trvania zjazdovej diskusie naša spoločnosť sa pevne zomkla okolo ideí vyzdvihnutých 6. zjazdom PZRS, ideí, ktoré po zjazde sa budú meniť na činy prácou celého národa. Strana na svojom najvyššom fóre potvrdila smer zmien zrealizovaných od decembra m.r. a neskôr rozšírených o perspektívy, ktoré určujú ďalší socialistický rozvoj ľudového Poľska.

Zasadanie zjazdu skončilo. Teraz obraz zajtrajska obsiahnutý v uznesení zjazdu treba uskutočňovať. Treba ho zaviesť do života spoločnej prácou všetkých straničkov a nestaničkov, pre blahobyt každej rodiny v Poľsku, prácou i nás, príslušníkov českej a slovenskej menšiny, prácou celej spoločnosti pre lepší zajtrajsok našej socialistickej vlasti.

ZIVOT

NÁRODY POTŘEBUJÍ MÍR

ÚRYVKY Z PROJEVU L. BREŽNĚVA NA SJEZDU PSDS

Dovolte mi, soudruzi, abych jménem ústředního výboru KSSS, jménem 14,5 milionů sovětských komunistů a všech pracujících sovětské země výřídil vašemu sjezdu, všem polským komunistům a polskému lidu vřelý, přátelský pozdrav a přání úspěchu ve vaší velké a odpovědné práci.

Naše přátelství se zocelilo v ohni osvobozenecích bojů, které sváděli nejlepší představitelé obou národů proti utlačovatelům, za národní i sociální svobodu. Totožnost jejich cílů skvěle vyjádřil před více než sto lety vynikající ruský spisovatel a revolucionář A. I. Gercen. V době polského povstání proti carskému útlaku napsal: „Jsme s Polskem, protože jsme pro Rusko... Chceme nezávislost Polska, protože chceme svobodu Ruska.“

Vážime si zásadového a statečného přístupu PSDS k nápravě záporných jevů. Vidíme dobré, jak velkou, upřímnou péči věnuje vaše strana a její ústřední výbor v čele s věrným synem polské dělnické třídy, naším přítelem a soudruhem Edwardem Gierkem zájmům pracujícího lidu a ustavičnému upevněním sepětí s pracujícími masami.

K budování socialismu a komunismu potřebujeme mír. Mír potřebují všechny národy. Nechtějí, aby se opakovala tragédie světové války, která jim přinesla nesčitné útrapy a oběti. Lidé nechtějí hynout, nechtějí, aby se města obracela v trosky, aby hořely vesnice. Proto mírová politika Sovětského svazu a Polska a všech bratrských zemí socialismu je politikou skutečné lidovou. Jsme pro mír, jsme pro to, aby příští pokolení už nepoznala hrůzy války. Celé své mezinárodní váhy, celé naši moci používáme, abychom dosáhli tohoto ušlechtilého cíle.

Soudruzi! Více než čtvrt století nedošlo v Evropě k vojenským konfliktům. Už to samo o sobě znamená velký úspěch mírumilovných států, už to je velká vymoženosť evropských národů. Ale tento mír nebyl pevný. Evropou ztmítala horečka studené války.

Vyskytuje se okamžíky, kdy se hranice mezi politickým bojem a vojenským střetnutím stávaly křehkými a labilními. Bezpečnost národů vyžadovala, aby studená válka ustala a aby byly odstraněny její následky. Právě toho se s věškerou energií domáhala socialistická část Evropy.

Nikdy jsme se nedomnívali a ani dnes se nedomníváme, že uvolnění napětí, spolupráce a bezpečnost v Evropě se může rozvíjet bez vstřícného úsilí obou stran — Východu i Západu. Čím více realismu je v politice západních zemí, tím širší jsou naše společné možnosti i nadále zlepšovat situaci v Evropě tím, že budeme razit cestu k zásadním dohodám v zájmu evropské i světové bezpečnosti. Příkladem toho je rozvoj styků Sovětského svazu, Polska a dalších socialistických zemí s Francií. Příkladem toho je obrat v našich vztazích s NSR. Příkladem toho je nedávná dohoda o otázkách Západního Berlína.

Smlouvy Sovětského svazu a Polské lidové republiky s NSR, čtyřstranná dohoda o Západním Berlíně, vypracování dohod NDR o otázkách, které spadají do tohoto okruhu, s NSR a se zapadoberlínským Senátem, rostoucí uznání nutnosti, aby NDR a NSR byly přijaty do OSN, urovnání problémů mezi Československem a NSR, kterého, jak doufáme, obě strany dosáhnou — to vše vede k dovršení poválečného období evropského vývoje. Budují se základy pro přechod Evropy do nové historické fáze, která, jak věříme, se bude rozvíjet ve známení mírového soužití a vzájemné výhodné spolupráce. A právě v této etapě přelomu nabývá zvláštního významu celoevropská konference o bezpečnosti a spolupráci.

Tato porada má upevnit základy mírového života v našem světadílu. Přísné dodržování zásady nedotknutelnosti nynějších hranic, nevměšování do vnitřních záležitostí, rovnosti, nezávislosti, zřeknutí se použití sily nebo hrozby jejího použití — to jsou podle našeho názoru tyto základy. Zejména podepsaly Sovětský svaz a Francie dokument, který vyjadřuje právě takový přístup k evropským záležitostem. Podle našeho názoru by všechny evropské státy a národy jen získaly, kdyby se takové zásady staly obecně uznávanou normou mezinárodního života v celé Evropě. Nestalo by za to, zamyslit se důkladně nad takovou možností?

Mimořádne, v těchto dnech začíná v Bruselu řádná konference rady NATO. Rozhodnutí této konference naznačí, zda jsou země NATO skutečně ochotny přizpůsobit své praktické činnosti všem evropským národům k míru, zda jsou ochotny reagovat na naši výzvu, aby přispěly ke zmírnění mezinárodního napětí, k upevnění vzájemné důvěry a evropské bezpečnosti. Jsou-li k tomu ochotny, pak nejlepší způsob, jak to dokázat, je přistoupit společně s jinými evropskými státy k praktické přípravě celoevropské konference, která by podle našeho úsudku mohla být svolána už v roce 1972.

Pozitivní změny v Evropě v nás komunistech pochopitelně nevyvolávají žádné iluze. Víme dobré, že v kapitalistické Evropě stále ještě působí reakční, militaristické, revanšistické kruhy. Chtěly by stůj co stůj zaujmout ve svých zemích rozhodující pozice a vrátit Evropu do dob studené války. To vše nás nutí k svrchované bdělosti a politické aktivitě. To vše vyžaduje, aby se důsledně dováděly ke zdárnému koneci konstruktivní iniciativy a akce, které slibují proměnit Evropu ve světadíl míru a dobrých sousedských vztahů.

Je to dílo historicky nesmírně důležité, soudruzi. Svým vlivem na jiné oblasti i na celou světovou situaci daleko přesahuje vlastní evropský rámc. Nemí nejménší pochyb o tom, že radikální zlepšení politického ovzduší v Evropě a vyřešení aktuálních celoevropských problémů, k nimž patří snížení stavu ozbrojených sil a výzbroje, by odpovídalo zájmům všeho lidstva.

Bratrské komunistické strany po zásluze oceňují úsilí Polské sjednocené dělnické strany, která v celém poválečném údobi soustavně a aktivně bojuje za upevnění evropské a světové bezpečnosti, za odstranění ohnisek válečného nebezpečí, za odzbrojení, za rozvoj mírové spolupráce mezi národy. Obrozené Polsko, Polsko socialistické, zaujalo ve světové politice důstojné místo.

Navždy minuly časy, kdy se polský lid musel ustavičně strachovat o svou svobodu a nezávislost, o celistvost svého státu. Nedotknutelnost polských hranic je nyní zajištěna spojeneckým Polska a SSSR. Německou demokratickou republikou a ostatními bratrskými zeměmi, celou obrannou mocí členských zemí Varšavské smlouvy. Nyní, kdy polský lid jednoznačně nastoupil cestu socialismu, když vstoupil do svorné rodiny socialistických zemí, je svoboda a nezávislost Polska zaručena definitivně a bezvýhradně.

Drazí soudruzi! Delegace KSSS nepochybuje, že se VI. sjezd PSDS stane významným mezníkem v socialistickém rozvoji Polska, že přispěje k teorii a praxi marxismu-leninismu. Přejeme vám mnoho úspěchů v budování socialistické společnosti, v rozvíjení průmyslu, ve zvyšování životní úrovně lidu, v plnění plánů společensko-hospodářského rozvoje, které jste si vytýčili. Přejeme všemu polskému lidu štěstí a úspěchy.

SME VERNÍ PRIATELIA A SPOJENCI

VÝNATKY Z PREJAVU G. HUSÁKA NA 6. ZJAZDE PZRS

Vážené súdružky a súdruhovia delegáti, milí priatelia!

V mene Ústredného výboru Komunistickej strany Česko-slovenska dákujem za pozvanie na 6. zjazd Poľskej zjednotenej robotníckej strany, za možnosť zúčastniť sa na významnom rokovani najvyššieho orgánu vašej strany. Dovoľte, aby som pri tejto príležitosti tlmočil vám, delegátom zjazdu, robotníckej triede, rolníctvu a inteligencii Poľskej ľudovej republiky úprimne súdružské pozdravy československých komunistov a všetkého československého pracujúceho ľudu.

Dejiny oboch našich strán a národov majú mnôhе, priamo osudové spoločné črtky a revolučné tradície, ktoré vyplynuli z bojov a priateľstva pokrokových sil oboch našich krajín.

Poučenia, ktoré sme vyvodili z týchto historických skúšok, z boja proti fašizmu, z bratstva zrodeneho a utuženého v zbrani, sa stali pevným základom trvalých priateľských a spojeneckých zväzkov medzi národnymi našich krajín a Sovietskym zväzom a ostatnými socialistickými štátmi. Toto spojenectvo je základnou a priamo existenčnou otázkou pre dnešok a budúcnosť ľudu Československa a Poľska.

Vítazstvo ľudovej moci v obidvoch krajinách, cesta socialistickej výstavby, ktorú sme nastúpili, povzniesli tento naš zväzok, spečatený zmluvou o priateľstve, spolupráci a vzájomnej pomoci, ktoré 25. výročie si onedlho pripomieneme, na nový vyšší stupeň. Spolupráca ľudu našich krajín vyplýva zo samotnej podstaty vedeckého socializmu, z ktorého vychádzajú obe naše marxisticko-leninské strany. Sme šťastní, že na našich severných hraniciach máme bratský socialistický štát — Poľskú ľudovú republiku. Vás, dragí poľskí súdruhovia, môžeme znova ubezpečiť, že na vašich južných hraniciach máte v Československej socialistickej republike oddaného a verného priateľa a pevného spojenca.

Máme skutočne radosť, že sa vašej strane, jej vedeniu na čele so súdruhom Gierkem podarilo v krátkom čase prekonáť väčšie udalosti minulého roku a že zároveň postupne riešite mnohé nahromadené problémy. Celé predzjazdové obdobie, ktoré sme s veľkou pozornosťou a sympatiemi sledovali, aj doterajšie rokovanie vášho zjazdu plne dokazujú, že Poľská zjednotená robotnícka strana, podporovaná širokou pracovnou iniciatívou robotníckej triedy, rolníctva a inteligencie, vedie poľský ľud k ďalšiemu rozkvetu socialistickej vlasti. Sme hlboko presvedčení, že sa uznesenie 6. zjazdu stanú dobrým programom na tejto významej ceste.

V máji bol 14. zjazd Komunistickej strany Československa, ktorý uzavrel fažké a zložité obdobie v našom živote. Vďaka usilovnému a obetavému boju stájisícov československých komunistov sa naša strana stala opäť vedúcou silou v krajinе a pevným článkom medzinárodného komunistického hnutia, riadiac sa dôsledne marxizmom-leninizmom a proletárskym internacionálizmom. Výsledky zjazdu, ktorého uznesenia sú východiskom k ďalšiemu socialistickému rozvoju spoločnosti, k neustálemu zvyšovaniu životnej úrovne pracujúcich na základe dynamického rozvoja národného hospodárstva, prijala naša strana a spoločnosť s pochopením a súhlasom. Politika Komunistickej strany Československa sa teší širokej podpory robotníkov, rolníkov a inteligencie. Priaživo sa rozvíja naša ekonomika. Život v našej spoločnosti sa upokojil, stabilizoval na socialistickom základe a nadobudol znova rytmické tempo. Presvedčivo to dokazujú výsledky nedávnych všeobecných volieb do zástupiteľských orgánov, ktoré sa spolu so zjazdom stali ďalšou najvýznamnejšou vnútropolitickej udalosťou. Voľby vyjadrili úplný súhlas nášho ľudu a odhadliane počraťať pod vedením KSČ na ceste socialistickej výstavby. Stali sa výrazom hlbokého socialistického vlasteneckého cítenia všetkých pracujúcich nášho štátu, vedomia ich zodpovednosti za našu slobodu a bezpečnú budúcnosť, ktorú nám zaručuje socialistické zriadenie a priateľstvo so Sovietskym zväzom a ostatnými socialistickými krajinami.

Obe naše strany a krajiny úspešne rozvíjajú vzájomné bratskú spoluprácu na zásadach proletárskeho internacionálizmu. Je medzi nami úplná jednota názorov a cieľov. Široko rozvinutá výmena skúseností z najrozličnejších oblastí socialistickej výstavby vzájomne obohacuje našu činnosť. Veľký význam pre rozvoj hospodárskej spolupráce má naše bezprostredné susedstvo, spoločné rozsiahle využívanie surinových a ľudských zdrojov, dopravných tepien a pre-dovšetkým kooperácia a špecializácia medzi priemyselnými odvetviami. Je to náš príspevok k uskutočneniu komplexného programu Rady vzájomnej hospodárskej pomoci. Socialistická integrácia je dnes objektívou nevyhnutnosťou a zodpovedá nielen životným záujmom oboch našich krajín, ale aj záujmom celého socialistického spoločenstva.

Ceskoslovensko a Poľsko spájajú úzke bratské zväzky so Sovietskym zväzom a ostatnými spojeneckými socialistickými krajinami. Jednostaj čerpáme cenné podnete zo skúseností sovietskych komunistov. Bohatým zdrojom inšpirácie pre tvorivé úsilie našich strán je XXIV. zjazd Komunistickej strany Sovietskeho zväzu. Česť, srdce i rozum nám prikazujú, aby sme strážili priateľstvo so Sovietskym zväzom a najvyššiu hodnotu revolučného zápasu národov Československa a Poľska za slobodu a socialistizmus.

V KUĽOÁROCH KONGRESOVÉ SALÝ.

Foto: ČAF

V zasadovej sále, skôr ako zaujali miesta v predsedníctve, zľava doprava: Leonid Brežnev, Gustáv Husák, Piotr Mašerov, Edward Baublich, Erich Honecker, Stefan Olszowski, János Kádár, Mieczysław Moczar.

USNESENÍ VI. SJEZDU PSDS O OTÁZCE BEZPEČNOSTI A SPOLUPRÁCE V EVROPĚ

VI. sjezd Polské sjednocené dělnické strany vyjadřuje vůli polského národa, s pocitem odpovědnosti za další mírový rozvoj socialistické vlasti, potvrzuje touhu Polska budovat Evropu bezpečnosti, spolupráce a mírového spolužití národů. Hlas a činnost Polska v tomto směru jsou léta známé světovému veřejnému mínění a vládám všech států. Naše politika pramení ze socialistických zásad našeho zřízení, ze zkušenosti polského národa, vykoupených krví, z jeho životních zájmů a nejhlušších tužeb.

Upevnění míru a spolupráce v Evropě — dnes i v bu-

doucnosti — je povinností národů a za to zodpovídají vlády. My — komunisté — jsme tuto zodpovědnost přijali. Nejsme ji společně se Sovětským svazem, který v boji za mírové soužití odehrává rozhodující úlohu, současně s dalšími bratrskými státy socialistického tábora.

K tomuto cíli směřujeme v jednotě s komunistickými stranami Evropy, což bylo uvedeno v prohlášení z porady v Karlových Varech a v dalších společných dokumentech. Spolupracujeme na tomto díle se všemi mírumilovnými a realistickými silami našeho světadílu.

Důsledná politika a jednotné působení socialistického společenství umožnilo udržet mír v Evropě déle, než čtvrt století a vytvořilo perspektivu trvalého míru a široké spolupráce v našem světadílu. Tomu napomáhá činnost pokrokových a mírových sil a realistická politika mnoha evropských států.

Místo studené války se v Evropě vytváří ozvduši zmírněného napětí a spolupráce. Byl zahájen významný proces normalizace vztahů ve střední Evropě. Základem pro to bylo a je uznání nezměnitelnosti a nenarušitelnosti poválečných hranic v našem světadílu. Zásadní význam mají smlouvy mezi Sovětským svazem a NSR a mezi Polskem a NSR, uzavřené v roce 1970. Díky tomu byla dosažena dohoda čtyř velmoci v otázce Západního Berlína a také dohody mezi vládami NDR a NSR a vládou NDR a západopolským Senátem.

Byly tedy vytvořeny všechny nutné podmínky pro přechod do nové fáze výstavby Evropy míru, bezpečnosti a spolupráce.

Nutná je rychlá ratifikace NSR smluv uzavřených s SSSR a PLR a příznivé ukončení jednání mezi Československem a NSR, podmíněným uznáním mnichovského diktátu za neplatný od samého počátku. Nutné je mezinárodní uznání obou dvou německých států — NDR i NSR — jejich přijetí do OSN a normalizace vztahů mezi nimi v souladu s normami mezinárodního práva.

Považujeme za velmi důležité rychlé svolání konference o otázkách bezpečnosti a spolupráce v Evropě. Ideální konference získává všeobecnou podporu národů Evropy a většiny zainteresovaných vlád. Dozrála již doba, aby se od aktivních a mnohostranných příprav přešlo k

svolání konference ještě v roce 1972. Jméno stran — států Varšavské smlouvy — vyzvala k tomu nedávno všechny zainteresované státy Evropy varšavská porada ministrů zahraničních věcí.

Existují všechny podmínky pro to, aby se tato konference stala významnou událostí pro Evropu, pro upevnění bezpečnosti a spolupráce. Může a musí významně přispět k vytvoření systému vzájemných závazků mezi státy Evropy, využívajících jakékoli použití sily nebo hrozby jejího použití, zaručujících dodržování územní integrity, respektování jejich suverenity, nevmešování se do vnitřních záležitostí, rovnosti a nezávislosti všech států.

Našim hlavním cílem je vytvoření celoevropského systému hromadné bezpečnosti, který umožní překonat rozdelení světadílu na militárně-politické tábory.

Cílem naší zahraniční politiky je zajistit podmínky pro všeobecnou a přátelskou spolupráci, podloženou zásadami mírového soužití států a národů Evropy.

Jsme za vypracováním zásad rozvoje rovnopravné, neomezované žádnými diskriminačními bariérami, spolupráce hospodářské, vědecké, technologické i spolupráce v dalších oblastech. Vidíme nutnost celoevropského úsilí směřujícího k ochraně přirozeného prostředí člověka a plánování a rozvoje infrastruktury světadílu. Podporujeme konstruktivní ideu sblížení mezi národy, přemězení navrstvených antagonistů, vytvoření ozvduši spolupráce a spoluzodpovědnosti za budoucnost.

Důležitý význam pro uskutečňování této záměry by mělo také rozšíření spolupráce založené na dlouhodobých, dvoustranných dohodách, které by vytvořily podmínky pro

rozvoj vzájemných hospodářských, vědeckotechnických styků, kulturní a turistickou výmenu jak i styků politických.

Nutno také v rámci oblasti řešit mnohostranné ty problémy, které vyžadují dlouhodobý rozvoj. Obzvláště nadešel čas, aby baltické státy učinily vše k zajištění trvalého míru v této oblasti a současně přistoupily ke společnému urovnaní problémů plavby, lovů ryb a ochrany vod v Baltickém moři.

Budeme rozvíjet styky se všemi státy. Dále budeme důsledně působit proti silám studené války, revanše a militarismu, které se ještě nevzdaly a spřádají nové plány k vyvolání antagonismů a dezintegrace v Evropě, otrávujíce mezinárodní ozvduši. Budeme podporovat vše to, co napomáhá míru a spolupráci. Budeme dále směřovat k zastavení závodů ve zbrojení a sejmouti této tíže z národu, využít úsilí směřující k odzbrojení. Takovou budoucnost Evropy vidíme na prahu 70. let. Takovou Evropu chceme vytvořit pro mladá pokolení polského národa a všech národů světadílu, v němž žijeme.

Naše strana společně s jinými komunistickými stranami, Polská lidová republika spojená s dalšími socialistickými státy a především v přátelství, spojenectví a spolupráci se Sovětským svazem učiní vše pro uskutečnění vize úspěšného mírového rozvoje Evropy. Pro dosažení tohoto cíle budeme spolupracovat se všemi mírovými silami i se všemi státy, které sdílejí naši starost o budoucnost Evropy, které jsou připraveny společně budovat trvalý mír, bezpečnost a spolupráci v našem světadílu.

VOLBY V ČESKOSLOVENSKU

ČSSR. Predsedom vlády ČSSR bol opäť menovaný LUBOMÍR STROUGAL.

Za predsedu Snemovne ľudu zvolili VÁCLAVA DAVIDA, za predsedu Snemovne národnov zvolili prof. dr. DALIBORA HANESA.

Za predsedu Federálneho zhromaždenia zvolili ALOISA INDRU, za podpredsedu FZ JÁNA MARKU.

Predsedníctvo ÚV Národného frontu SSR vymenovalo novú vládu, ktorej predsedom sa stal PETER COLOTKA.

Za predsedu vlády ČSR Ústredný výbor Národného frontu ČSR opäťovne vymenoval JOSEFA KORČÁKA.

Za predsedu Českej národnej rady bol zvolený E. ERBAN; za predsedu Slovenskej národnej rady O. KLOKOČ.

Nakoľko Ján Marko bol zvolený za podpredsedu NZ, novým ministrom zahraničných vecí ČSSR bol menovaný BOHUSLAV CHŇOUPEK, ktorý naposledy bol veľvyslancom ČSSR v Moskve.

Ako zdôrazňuje vyhlásenie Predsedníctva UV KSC a ÚV Národného frontu k výsledkom volieb: „Tieto voľby sa stali spontánnym, všeľudovým plebiscitom dôvery Čechov a Slovákov a všetkých národností k politike Komunistickej strany Československa a Národného frontu. Stali sa výrazom hlbokého, socialistického vlasteneckého cítenia všetkých pracujúcich našeho štátu, ich vedomia zodpovednosti za našu slobodnú a bezpečnú budúenosť, ktorú nám zaručuje socialistické zriadenie a priateľstvo so Sovietskym zväzom a ostatnými socialistickými krajinami.“

nej siete, čo je zasa spojené s investičnými nákladmi. Nezávisle od nákladov veľa by sa dalo vo vidieckych obchodoch zmeniť, keď by sa ich družstvá dali do poriadku, pozdvihli hygienu skladovania i predaja atď. V niektorých obciach obchody otvárajú v čase, ktorý nevyhovuje zákazníkom; to by sa samozrejme dalo zmeniť, ak by samotní členovia družstva a jeho samospráva zasiahli.

V družstevníctve veľa záleží od samosprávy, napr. to, ako budú pracovať obchody, sklady a výkupné strediská. Samospráva má nielen právo, ale aj povinnosť zúčastniť sa programovania hospodársstva družstva, kontroly plnenia plánu, dohľadu nad prácou všetkých zložiek vrátane toho, ako si zamestnanci plnia svoje povinnosti. Nik iný okrem družstevníkov nemôže tak účinne reagovať v prípadoch zlej práce zamestnancov, o ktorej ešte niekedy počúvame. Môžu mať vplyv na to, aby všetci otázky týkajúce sa roľníkov boli v družstve vybavované kultúrnym spôsobom a s úctou k fažkej práci roľníkov. S týmto je spojená aj otázka voľby pracovníkov pre OD (GS). Príliš mnohí zamestnanci družstevníctva, ako aj členovia výborov nemajú patričné odborné vzdelenie. Zamestnanci družstevníctva musia stále zdokonaľovať formy svojej práce aby neboli v protiklade s požiadavkami a očakávaním roľníkov, ktoré v naposledy vytvorených podmienkach prudko rastú.

S.D.

ZLEPŠIŤ PRÁCU OBECNÝCH DRUŽSTIEV

V činnosti obecných družstiev nastali v posledných rokoch veľké zmeny, ale ich stav je naďalej neuspokojivý. Aby došlo z podstatnému zlepšeniu organizácie predaja umelých hnojív. Keď chceme, aby sa ich predaj do roku 1975 zvýšil o viac ako 50% — ako to vyplýva z plánov pätročnice — musia sa zmeniť formy obratu tohto tovaru najmä zvyšovaním dodávok zo stanice priamo na gazdovstvo. Zamestnanci obchodnej siete sa nemôžu uspokojiť iba predávaním; mali by organizovať dopyty na umelé hnojivo, ako aj dávať roľníkom inštrukcie týkajúce sa ich používania. Je to mimoriadne dôležité pri umelých hnojivách, ale aktívna obchodná informácia je žiadúca aj pri predaji iných tovarov na vidieku. Je nevyhnutné, aby družstvá a ich miestne zväzy stále lepšie prispôsobovali sorti-

mentovú skladbu výrobných prostriedkov napredujúcej špecializácii gazonovstiev a jednotlivých oblastiam krajiny. Od vidieckych obchodov možno tiež požadovať lepšiu kontrolu kvality výrobkov dodávaných vidieku, najmä jaderných krmív, umelých hnojív, strojov a poľnohospodárskeho náradia.

Družstevníci nesmú ani len na chvíľu ustať v snahe o zlepšovanie odberu poľnohospodárskych výrobkov. V oblastiach, ktoré sa vyznačujú vysokou tovarovou produkciou bude sa naďalej rozvíjať výkup obilia, zvierat a poľnohospodárskych plodín priamo z gazonovstiev. Ale aj v tých oblastiach, kde nemožno očakávať rýchle zavedenie moderných spôsobov vo výkupe, roľníci majú právo požadovať dobrú a správnu obsluhu vo výkupnom stredisku. Družstevné výkupné a odbytové strediská by mali svoje skladby a výkupné miesta tak vybaviť a mechanizovať, aby roľník, ktorý dodáva poľnohospodárske plodiny, alebo kupuje tovar nebol nútene nosiť na pleciach ľahké vrecia. Tam kde nict mechanizácie, mali by roľníkovi pomáhať pri prenášaní produktov zamestnanci družstva. V tomto roku obecné družstvá začali intenzívne budovať a modernizať výkupné strediská pre dobytok. Sieť výkupných stredísk sa rozširuje a dobytok by sa mal vykupovať tak často, aby za jeden deň stredisko nemuselo prijímať viac ako 100 kusov zvierat. Vo všetkých výkupných strediskách sa budujú cesty, manipu-

lačné priestory, stavajú sa ohrady, strechy, zavádzajú sa voda, otvárajú potravinárske stánky atď.

Družstevníci sa snažia zdokonaľovať metódy posudzovania kvality vykupovaných produktov tak, aby určená cena dodaných plodín bola výhodná pre roľníkov, ale aby nestala v protiklade so záujmami štátu. Napriek pokroku v tejto oblasti sa ešte niekedy stáva, že posudok nie je objektívny. Všetky hlásenia o takýchto prípadoch mali by byť predmetom záujmu výborov a družstevnej samosprávy, ktorá musí aktívne vystupovať pri obrane záujmov roľníkov.

Postupujúci proces denaturalizácie spotreby stavia pred vidiecke družstevníctvo nutnosť uspokojiť rastúci dopyt predovšetkým po pečive a iných obilnomúčnych výrobkoch, mäse, mäsiarskych produktoch a tukoch, koncentrátoch a ovocno-zeleninových výrobkoch, ako aj po pive a osviežujúcich nápojoch. Nevyhnutné je aj zvýšenie predaja takých priemyselných výrobkov ako odevy, televízory a rádioprijímače, mechanizované potreby pre domácnosť a nábytok. Ešte stále je tu nedostatok mnohých potravinárskych a priemyselných výrobkov preto tým kriticejšie sa musí hľadiť na prípad zlého fungovania maloobchodnej siete; sú prípady nedodržovania termínov dovážky tovarov, ktorých je v maloobchode nedostatok, ale pri tom často ležia v skladoch veľkoobchodu. Zlepšenie zásobovania vidieku si vyžaduje aj rozšírenie maloobchodu

Z DEJÍN POL'SKEJ ROBOTNÍCKEJ STRANY

Už dva roky bojoval poľský národ s hitlerovským nepriateľom na mnohých frontoch doma a v cudzine, keď po rozpustení Komunistickej strany Poľska, v fažkých podmienkach okupácie, nastala obnova revolučnej strany poľského proletariátu. Stala sa čou Pol'ská robotnická strana, ktorá nadavážujúca na skúsenosti poľského robotníckeho hnutia, na revolučné a internacionalistické tradície, bola zároveň stranou nového historického obdobia a nových politických koncepcii. Realizujúc program boja za nezávislosť, zmenu zriaadenia a spoločensko-ekonomickej prestavby krajiny, dokázala spojiť do jedného celku vec boja za národnú slobodu s vecou socializmu a našla spoľahlivú zárukou nezávislosti Poľska v poľsko-sovietskem spojenectve a spolupráci, v priateľských vzťahoch a spolupráci so všetkými susedmi a pokrovkovými silami v Európe.

Zakladajúca schôdza PRS sa konala po niekoľko mesiacových prípravách dňa 5. januára 1942 vo Varšave, za účasti šesťčlenej tzv. Iniciatívnej skupiny poľských komunistov, ktorá prišla zo ZSSR. Za prvého tajomníka ústredného výboru bol zvolený Marceli Nowotko. V krátkom čase PRS zjednotila vo svojich radoch rôzne organizácie a skupiny organizované komunistami, ľavicou PSS, ľavicou ľudového hnutia a odborového hnutia, ktoré pôsobili v Poľsku od prvých dní okupácie. Na zakladajúcej schôdze PRS vyzývali do boja proti okupantom založila vlastnú ozbrojenú organizáciu — Ľudovú gardu, ktorá podnietila a zorganizovala partizánske hnutie v Poľsku a neskôr sa stala súčasou Ľudovej armády.

PRS v prvej programovej výzve určila smery svojej pôsobnosti a do popredia postavila ideu vytvorenia širokého národného frontu, ktorý by zjednotil všetky vlastenecké sily do boja za národné oslobodenie spojené s bojom za spoločensku prestavbu krajiny. Spojenie do jedného celku dvoch dovedených rôznych chápaných koncepcii v poľskom revolučnom hnutí: národného oslobodenia a sociálneho oslobodenia, bolo svedectvom ideovej a politickej vyspelosti PRS a umožnilo vytvoriť správny program činnosti, ktorý nielenže si našiel oporu v robotníckej triede, ale zároveň zvýšil úlohu PRS ako hlavného vyjadrovateľa množstva a sociálnych snáh celej poľskej spoločnosti. Ozbrojený boj s okupantmi, ktorý dosledne viedla PRS, upevňoval jej autoritu a zoskupoval okolo nej široký protihitlerovský národný front.

V prvej polovici r. 1943 PRS sa pokúsila nadviazať styky s exponentmi londýnskej vlády v Poľsku a velenitstvom Zemskej armády (Armia Krajowa). Keď rozhovory, z ohľadu na základné rozporu v politických koncepciach neprinesli výsledky, PRS začala budovať demokratický front pod vlastným politickým vedením. Jeho ciele a úlohy formuloval program revolučnej činnosti PRS, ktorý bol po prvýkrát vyhlásený v deklaráciach strany z marca a novembra 1943.

V tomto programe PRS hľasala, že vyviedie nezávislé Poľsko z vojnevoj povíchrice a obnoví ho v nových spravodlivých hraniciach ustálených podľa zásady vzájomných dohôd so Sovietskym zväzom a s Československom a po vrátení Poľska severných a západných území. Zabezpečenie a nenarušiteľnosť poľských hraníc PRS jasne a dosledne operala o poľsko-sovietske spojenectvo vyplývajúce z jednoty triednych, štátnych a politických záujmov. Konceptia politického zriaadenia obrozeného Poľska, ktorú načrtla PRS, hľasala nastolenie Ľudovej moci robotníckou triedou v úzkom robotnícko-roľníckom spojenectve, a zrušenie národného útlaku a sociálneho i triedneho vykorisťovania, ako aj odstránenie nadmerných disproporcii v hospodárskom rozvoji krajiny. Bol to teda široký program boja za nezávislosť krajiny a revolučné zmeny zriaadenia budúceho Poľska. Zodpovedal pomeru spoločenských sil v krajine a vyplýval z toho,

že PRS mala dobrý prehľad o situácii v okupovanom Poľsku a o národných potrebach. Bol obohatený o konzultácie s kruhmi poľských komunistov pôsobiacich v ZSSR. Útváral sa už po oslobodení v priebehu ostreho politického boja s pravicovými silami.

Vojnové skúsenosti urýchli proces ideoovo-politickej evolúcie demokratického národného frontu, v ktorom PRS bojujúca za nezávislosť a socializmus mala vedúcu úlohu. Vďaka dohode PRS a RSPS (Revolučná strana poľských socialistov), a radikálnym krídлом Ľudovej strany, Sedliackých práporov, Zväzu boja mladých, ako aj s inými demokratickými skupinami a organizáciami, bola v silvestrovskú noc roku 1943 založená Zemská národná rada (Krajowa Rada Narodowa) — prvá ľudová vláda v krajinе, ktorá pôsobila v ilegale. Jej predsedom sa stal Bolesław Bierut. Programová deklarácia, ktorú schválila ZNR vychádzala zo základov obsiahnutých v programových dokumentoch PRS. ZNR zároveň utvorila Ľudovú armádu pre ozbrojený boj s okupantom.

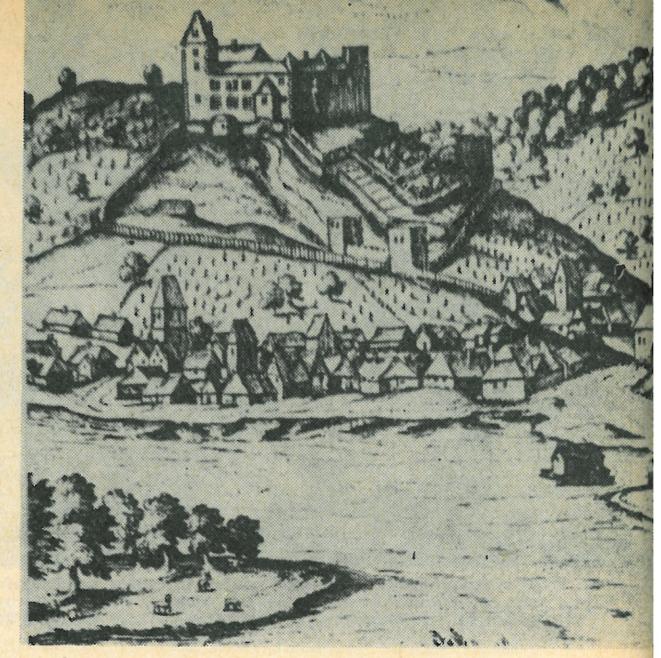
V januári roku 1944 v ZSRR vzniká Ústredné býro poľských komunistov na čele s Aleksandrom Zawadzkým, ktoré sa považovalo za zahraničnú reprezentáciu PRS. Zanedlho aj Zväz poľských vlastencov v ZSRR uznáva ZNR a podriaďuje jej 1. a 2. armádu Poľského vojska utvorené v ZSRR, ktoré sa stávajú politicou a ozbrojenou silou Ľudovej moci.

Dekrétom Zemskej národnnej rady dňa 21. júla 1944 bol utvorený Poľský výbor národného oslobodenia (PKWN) — dočasný orgán výkonnej moci v Ľudovom Poľsku. Nasledujúceho dňa PVNO vydáva historický Manifest k poľskému národu, ktorý hlásal vybudovanie Poľska ako Ľudovodemokratického štátu. Poľská armáda v ZSSR a Ľudová armáda sa spojili v jednotné Poľské vojsko. Hlavným veliteľom bol menovaný armádny generál Michał Rola Zymierski, dotedy veliteľ Ľudovej armády. Učasť Poľského vojska po boku Sovietskej armády v oslobodzovaní krajinu a zničení fašistických vojsk, patrí k najslávnejším tradičiam poľskej armády a dejín poľského národa.

31. decembra 1945 bola utvorená dočasná vláda Poľskej republiky. Vznik Ľudového štátu — hlavný bod programu PRS, stáva sa faktom. Realizácia tohto programu by sa nemohla uskutočniť bez podpory poľskej spoločnosti a bez bratskej pomoci Sovietskeho zväzu pri oslobodzovaní Poľska a jeho znovuústavbe po vojnových zničeniach. Spojenectvo so Sovietskym zväzom zrodene v rokoch vojny sa stalo základom záhraničnej politiky Ľudového Poľska.

Tvorivý charakter politických koncepcii PRS rozhodol o sile a vŕťazstve PRS. Realizujúc idey a snahy väčšiny spoločnosti, PRS získava malu masu stávajúcu sa reprezentantou a vodkyňou poľského národa. Toto všetko malo podstatný vplyv na utváranie sa politických nárad a priebeh triedného boja v oslobodenom Poľsku. Spolu s prevádzkou moci začalo ťažké obdobie rekonštrukcie zničenej krajinu a prestavby jej ekonomickej a spoločenskej štruktúry. V tomto procese PRS sa stala vedúcou politickou silou pôsobiacou v nových historických podmienkach. Riadiac sa zásadami marxizmu-leninizmu PRS stala sa zároveň súčasťou svetového komunistického a robotníckeho hnutia, prispievajúc k upevňovaniu sil tohto hnutia, k prehľbovaniu jeho jednoty a solidarity v boji za mier a sociálnu spravodlivosť. V činnosti PRS pokračuje Poľská zjednotená robotnícka strana, ktorá vznikla zjednotením poľského robotníckeho hnutia na zlúčovacom kongrese Poľskej robotníckej strany a Poľskej socialistickej strany 15. decembra 1948. 6. zjazd PZRS rozvíjajúc program strany vytýčil nové úlohy na ceste socialistického rozvoja v Poľsku.

ADAM CHALUPEC

Emo Bohuň potomok slávneho slovenského m... preslávili sa medzi svojimi súčasníkmi ako vynika... mal vždy naporúdzti nejakú zábavnú historku ale...

Vo svojich epizódach si rád zaspomína na star... prával ich tak sugestívne, že veľa ráz ani jeho... sám, nevedeli, pokial siha skutočnosť a odkia... telova fantázia.

Bohuňove histórky sú rozsahom skromné, ale... huje zvláštnu arómu, pre ktorú zostane vždy pri... Vo vydavateľstve Tatran vysla prednedávnom E... názvom Zaprášené histórie.

Československá televízia pripravuje pre túto zi... podľa niektorých poviedok tejto knížky, v ktor... známi slovenskí a česki herci.

Štvrtý rok po založení Československej republiky nebola ešte Bratislava po stránke národného naša. Vyzeralo to tak, že keď som počul niekoho v električke v tom čase po slovensky hovorí, pristúpil som k nemu, predstavili sme sa a išli sme si pod vieču vypít. Ale maša zdravá a bravá priebojnosť o krátky čas poslovenčila hlavné mesto. Prichádzali vtedy do Bratislavu stovky a tisícky slovenských úradníkov, robotníkov a inteligencie, aby vybudovali novú Bratislavu, slovenskú Bratislavu. Život kypel, burácal, tvárnal sa všetijako, bol pestrý, strakatý, dynamický, a my teraz z tejto blízkej minulosťi vyberáme za priehratie spomienok, niekoľko krátkych epizód, ktoré môžu byť pestrými ilustráciami dejín týchto čias. (Niekoľko Bohuňových poviedok sme uverejnili v predošlých číslach Života).

skromne, sedel len tu a tam do vysokej debla.

Jedného dňa do kaviarne počnu redaktorovi kovi tristo kreda kreda skrátie peniaze po

To sú tam delnú hru, ktorá plzenských očímu spupne oči — Sakra, mo psaním divadel lat? — uvažovala — Tož ja vadeľný hry.

Všeobecný reto jeho vyhľadajného dramu neodradil. Vzal písal divadelnú robil — milión volá „Právo všetkými javi začiatčník sa sie stal riaditeľom divadla v Pra

AKO NAPÍSAL VILÉM WERNER SVOJU PRVÚ DIVADELNÚ HRU

Niekto novinári okrem Unionky chodievali do Reduty. Boli to väčšinou Česi, ale i Slováci, ktorí sa každé popoludnie schádzali pri čiernej káve a rozoberali rôzne literárne a žurnalistické problémy. Do tejto vznešenej spoločnosti chodieval aj istý Vilém Werner, ktorý nebol novinárom, ale len administratívnym úradníkom Národného denníka preto sa v spoločnosti týchto duchovných veličín správal

Iudia rok udalosti

JANUÁR – LEDEN

- 31.XII.1943/1.I.1944 — z iniciatívy a pod politickým vedením PRS utvorili vo Varšave Zemskú národnú radu, ktorá na svojom prvom zasadnutí povolala Ľudovú armádu,
5.I.1944 — v Jefremove pri Orlie vznikla 2. čsl. paradesantná brigáda v ZSSR
5.I.1942 — na ilegálnom zasadnutí vo Varšave (na ul. Krasinského 18, v byte Juliusza Rydygiera), sa konala zakladajúca schôdza Poľskej robotníckej strany. Pre ozbrojený boj s okupantmi založila PRS Ľudovú gardu,
6.I.1907 — narodil sa Spišskej Belej Jozef Maximilián Petzval, slovenský fyzik, matematik a vynálezca (um. 17.IX.1931),
6.I.1930 — bola založená Vietnamese strana pracujúcich,
9.I.1797 — narodil sa Ferdinand P. Wrangel, ruský cestovateľ a moreplavec, podľa ktorého nazvali jeden ostrov v Čukotskom mori (um. 10.IV.1870),
10.I.1957 — 5. plénium ZPM — vznik nových mládežníckych organizácií: ZSM a ZDM,

- 12.I.1945 — na poľskom území začala Sovietska armáda a oddiel poľského vojska generálu ofenzívou,
14.I.1949 — vznik Zjednotenej Ľudovej strany,
15.I.1922 — narodil sa Jean Baptiste Poguelin-Moliére, významný francúzsky dramatik (um. 17.II.1973),
16.I.1847 — narodil sa Svetozár Hurban Vajanský, slovenský buditeľ a románopisec (um. 17.VIII.1916),
16.I.1921 — v Lubochni sa konal ustanovujúci zjazd Komunistickej strany Slovenska,
17.I.1945 — jednotky 1. bieloruského frontu Sovietskej armády a 1. armády Poľského vojska pod velením gen. S. Poplavského oslobodili Varšavu,
18.I.1707 — vzniklo v Prahe České vysoké učenie technické,
19.I.1877 — narodil sa Fráňa Srámek, český básnik a spisovateľ, národný umelec (um. 1.VII.1952),
19.I.1947 — konali sa prvé po oslobození voľby do Sejmu PER, ktoré priniesli vŕťazstvo politickej línie PRS a Demokratického bloku,
20.I.1902 — narodil sa Nazim Hikmet, vln. menom Muhammad Nazim Bey, významný turecký básnik a dramatik (um. 3.VI.1963),
20.I.1971 — na stretnutí vedenia strany s poprednými predstaviteľmi tvorivých kruhov rozhodli o rekonštrukcii kráľovského zámku vo Varšave,
21.I.1924 — zomrel v Gorkoch pri Moskve vodca svetového proletariátu Vladimír Iljič Lenin (nar. 22.IV.1870),
21.I.1897 — narodil sa Karol Smidke, od r. 1935 poslanec KSC na Slovensku, po oslobození predsedajúci Slovenskej národnej rady (um. 15.XII.1952),
21.I.1942 — Sovietska armáda skončila vŕťaznu protiofenzívnu pri Moskve,
22.I.1837 — narodil sa František Janeček, český hudobný skladateľ (um. 27.VIII.1909),
22.I.1863 — vypuknutie januárového povstania,
22.I.1905 — demonštrácia 140 000 robotníkov v Petrohrade. Začiatok revolúcie 1905 r.

- 23.I.1832 — narodil sa Edouard Manet, významný francúzsky maliar (um. 30.IV.1883),
24.I.1732 — narodil sa Pierre Augustin Caron de Beaumarchais, významný francúzsky dramatik (um. 18.V.1799),
25.I.1945 — v Przemyšli bola utvorená 1. čsl. letecká divízia,
25.I.1949 — bola utvorená Rada vzájomnej hospodárskej pomoci (RVHP),
27.I.1905 — všeobecný štrajk v Poľskom kráľovstve. Začala revolúcia 1905-1907 r., dekret Radu Ľudových komisárov ZSRR o utvorení Červenej armády,
28.I.1918 — vznik Zväzu boja mladých, revolučnej organizácie poľskej mládeže, ideologickej a politicky spojenej s PRS,
30.I.1882 — narodil sa Franklin Delano Roosevelt, prezident USA v rokoch 1932 až 1945 (um. 12. IV. 1945),
30.I.1943 — kapitolovala 6. nemecká armáda pri Stalingrade (dnes Volgograd),
30.I.1943 — odišiel z Buzuluku na front k Sokolovu, južne od Charkova 1. čsl. samostatný prapor v ZSSR,
30.I.1945 — 1. armáda WP prekročila bývale poľsko-nemecké hranice z r. 1939 pri Sěpoline a Więcborku,
30.I.1971 — realizujúc užesnenia politického byra ministerstva osvety povoláva Výbor expertov pre vypracovanie správy o stave osvety v Poľsku,
31.I.1797 — narodil sa Franz Peter Schubert, významný nemecký hudobný skladateľ (um. 19.XII.1828),
28.I.1897 — narodil sa Valentín P. Katajev, známy sovietsky spisovateľ,
31.I.1945 — Sovietska armáda v oblasti Kostrzynia prešla rieku Odru,
31.I.1945 — Maďarsko bolo vyhlásené za Ľudovú republiku,
I.1947 — bolo vydané prvé číslo teoretického orgánu ÚV PZRS Nowe Drogi.

TRYBUNA NASZYCH CZYTELNIKÓW

Odpowiedzi na szereg pytań, jakie wpłynęły od uczestników Narady w Rabce w ramach organizowanej tam przez redakcję TRYBUNY OBYWATELSKIEJ ŻIVOTA zainteresują z pewnością szerokie kręgi naszych Czytelników. Dlatego na tym miejscu będziemy publikować zarówno niektóre pytania jak i odpowiedzi. Komunikujemy również, że w dalszym ciągu można nadsyłać na adres redakcji nowe pytania, na które odpowiademy w naszej rubryce lub listownie. Czekamy na Wasze listy z zapytaniami.

PYTANIE — Przygraniczne wsie Spisza i Orawy znajdują się poza zasięgiem stacji telewizyjnych. Czy w związku z planem rozwoju telewizji przewidziana jest budowa przekaźników, które umożliwią odbiór programu polskiego i czechosłowackiego na Spisz i Orawie?

ODPOWIEDZ — (odpiera I sekr. KP PZPR w Nowym Targu tow. J. Nowak)

Uchwałą KW PZPR w Krakowie został zatwierdzony program budowy stacji przekaźnikowych. W ramach tego programu również na terenie powiatu nowotarskiego zbuduje się aż sześć stacji przekaźnikowych, w tym stacje w Czarnym Dunajcu, która swoim zasięgiem obsługuje Orawę i stacje w rejonie Czorsztyna — Niedzicy, która obsługuje rejon Spisza.

PYTANIE — Dlaczego rolnicy muszą ponosić wydatki związane z doskonaleniem swojego gospodarstwa, takie jak np. za melioracje. Melioracja w warunkach naszego powiatu kosztuje drożej niż meliorowana ziemia. Czy z tego tytułu nie możnaby rolników obciążać mniejszymi kosztami, także ze względu na niższą w nowotarskim klasę ziemi. W województwie Białostockim np. rolnik płaci za meliorację hektara ziemii tylko około trzech tysięcy złotych, natomiast u nas około dziesięciu tysięcy złotych?

ODPOWIEDZ — (odpiera I sekr. KP PZPR w Nowym Targu tow. J. Nowak)

Tę sprawę można uważać jako jeszcze jeden z postulatów do załatwienia przez władze centralne, (po konsultacji ze specjalistami zorientowanymi w tej tematyce) dodajemy, że odnotowano wiele podobnych wniosków postulujących wyrównanie opłat za meliorację. Wiadomo jednak, że koszty melioracji kształtują się różnie w zależności od terenu, i stąd w terenie bardziej górzystym są droższe. Samo uczestnictwo rolników w tych kosztach, nie może być sprawą dyskusyjną. Melioracja dotyczy bowiem ziemi, która jest własnością prywatną rolnika. Dodać należy, że rolnik pokrywa tylko część kosztów melioracji, w sporej części uczestniczy państwo, co stanowi konkretną pomoc dla rolnika i wogół umożliwia zmeliorowanie gruntów. Należy mieć nadzieję, że takie postulaty jak wspomniany przez odpowiadającego na pytanie zostaną powszechnie rozważone, o czym po odpowiednich decyzjach informujemy naszych czytelników. RED.)

PYTANIE — Dlaczego przy inwestycjach państwowych realizowanych systemem gospodarczym w ramach czynów społecznych wykorzystywane są materiały budowlane przeznaczone dla budownictwa indywidualnego?

ODPOWIEDZ — (odpiera Przew. PPRN w Nowym Targu tow. W. Gawlas)

Przy realizacji takich inwestycji wykorzystuje się nie tylko materiały rynkowe przeznaczone dla obywateli. Znaczna część materiałów przyznawana jest z rezerwy wojewódzkiej komisji planowania gospodarczego, co jak wiadomo stanowi warunek włączenia danej instytucji do planu realizacji. Zakłada się jednak, że inwestycje realizowane w czynie społecznym korzystać będą również z materiałów miejscowych. Chcemy więc aby tam, gdzie jest to możliwe, korzystano z tych materiałów np. aby cegla pochodziła z miejscowych cegielni. Dla niektórych inwestycji w naszym powiecie kupujemy cegłę nawet z prywatnych cegielni w Grywałdzie i w Maniowach.

PYTANIE — Czy ukończenie szkoły rolniczej dla młodzieży pozostającej na gospodarstwach rolnych będzie obowiązkowe? Jakie są koncepcje w tej sprawie?

ODPOWIEDZ — (odpiera I sekr. KP PZPR w Nowym Targu tow. J. Nowak)

Są to decyzje państowe, które traktują sprawę wykształcenia jako warunek przejęcia i prowadzenia gospodarstwa. W najbliższych latach sprawa ta będzie konsekwentnie przestrzegana. Już w tej chwili istnieje w naszym powiecie możliwość poszerzenia sieci szkół przysposobienia rolniczego na wsi. Warunkiem realizacji tego programu jest odpowiednia ilość kandydatów do tych szkół. W przeszłości mieliśmy sporo szkół przysposobienia rolniczego. Z uwagi jednak na brak kandydatów, niektóre z nich zostały likwidowane. W chwili obecnej nie ma problemu zorganizowania takich szkół. Kadrę nauczycielską i budynki szkolne zapewniają nasze władze oświatowe.

PYTANIE — Kiedy zostaną ustalone jednakowe ceny dla miast i wsi. Obecnie klienci sklepów GS w małych miasteczkach i wioskach dopłacają cenę transportu, kiedy np. nabywają węgiel lub materiały budowlane. Kiedy z kolei rolnik sprzedaje drzewo czy siano to potrafią mu się koszt transportu. Dlaczego?

ODPOWIEDZ — (odpiera I sekr. KP PZPR w Nowym Targu tow. J. Nowak)

Nie godzimy się z tego rodzaju sytuacją. Zilustrujemy to na konkretnym przykładzie z sianem. W roku bieżącym mamy w naszym powiecie pewne nadwyżki siana. Nie możemy jednak zwiększyć hodowli w takim stopniu aby to siano skarmić tu na miejscu. Ogranicza nas ilość pomieszczeń inventarskich. O ile na jedną sztukę przeliczeniową inventarza w województwie krakowskim przypada 12,9 m² przestrzeni budynków inventarskich to w naszym powiecie przypada 9,4 m². Mamy także największe zagęszczanie w porównaniu z pozostałymi powiatami województwa krakowskiego. W obrocie sianem marża jest niewielka. Koszt transportu bardzo wysoki, w takim stopniu że marża go nie pokrywa. Wobec tego z każdego kwintala sprzedanego siana potrafią się rolnikowi aż 20 zł. Uważamy, że jest to niesłuszne. Z wnioskiem o zmianę różnic w cenach dla miast i wsi takich artykułów jak np. węgiel i materiały budowlane wystąpiliśmy na konferencji partyjnej pod adresem kompetentnych władz wojewódzkich.

ce vedoucího oddělení) a vesniči zodpovídá za jej činnost jeden ze zaměstnanců zemědělské služby. Je to teprve malý krůček kupředu a ještě víc, který nutno rozvíjet a zdokonalovat. Celkem však, kromě určitých nedostatků, problém koordinace zemědělské služby byl v novém systému vyexponován a úsilí ministerstva zemědělství dále směřuje k rádnemu zlepšení situace. Současně s novým systémem lze pozorovat zlepšení pracovních a mzdrových podmínek pracovníků zemědělské služby.

Směry a metody práce zemědělské služby výplývají z aktuálních úkolů našeho zemědělství. Proto je nutné, aby i nadále bylo prováděno důkladné hodnocení práce této služby a jejího odborného uplatnění. Jde o to, aby v jednotlivých okresech a vesnicích byla místa agronomů, zootechniků atd. obsazována lidmi skutečně odborně připravenými.

Nutno přihlížet k specifice jednotlivých oblastí a v souladu s potrzebami tvorit pracoviště pro zootechniku, zahradníky, odborníky lučního hospodaření atd. K zlepšení odborné připravenosti zaměstnanců zemědělské služby přispějí také oblastní Zemědělské výzkumné stanice, které budou udělat praktické porady a pomoc zvláště na úseku organizace práce a metodiky zemědělského poradenství.

Úkoly našeho zemědělství vyžadují od zaměstnance zemědělské služby schopnost organizovat a radit. Za podmínek zvýšené dodávky do vesnic nejrůznějších výrobních prostředků, zaměstnanec zemědělské služby se musí zúčastnit disponování těmito prostředky. Musí být spoluorganizátorem jejich plánovaného přídělu a určení. Musí kontrolovat jejich počet, jakost a využití. Např. v jižních a jihovýchodních oblastech (Podhájí a Biešczady) musíme koncentrovat úsilí kolem rozvoje chovu dobytku. Nutno zde zintenzivnit výrobu

VARSNOS – BRÁZDY

1971 XI-XII Nr. 1-2

dakčná rada v úvodnom čísle vedecko-kultúrneho mesačníka, orgánu Litovskej sociálno-kultúrnej spoločnosti. Časopis vydáva obvodný výbor tejto Spoločnosti vo Varšave.

V prvom, dvojitém čísle je bohatá zastúpená kultúrna tematika, ktorá zahrňuje tak tradície, ako aj bežnú, plodnú činnosť litovskej národnostnej menšiny žijúcej v Poľsku. Časopis zdôrazňuje nevyhnutnosť rozvíjať národný jazyk a šíriť medzi Litovcami pokrovové tradície a socialistické výrobky.

Časopis redigujú varšavskí aktivisti LSKS. Re-

voláva na tých všetkých, ktorí by mohli obohatiť obsah časopisu VARSNOS o zaujímavé otázky najmä tie spojené s problematikou Litovcov žijúcich v Poľsku. Časopis zdôrazňuje nevyhnutnosť rozvíjať národný jazyk a šíriť medzi Litovcami pokrovové tradície a socialistické výrobky.

Redakčnej rade VARSNOS Život želá Sekmes, čiže veľa úspechov v plnení ctižadostivých plánov.

SPOMIENKY z VÝLETU

Po úspešnej dvojdňovej porade dopisovateľov a spolupracovníkov Života v Rabke sme sa skoro ráno pripravovali na výlet do Československa. Colná prehliadka a už sme na Slovensku. Hneď za mostom nás čakal predstaviteľ Ústavu pre zahraničných Slovákov, ktorý nás sprevádzal na ďalšej ceste. Po krátkej informácii redaktora M. Kaškiewicza cestujeme cez Javorinu, Ždiar smerom na Tatranskú Lomnicu. Po pravej strane sme videli vysoké Ždiarske vidly a po ľavej strane rázovitú obec Ždiar s drevenými, pekne maľovanými domčekmi. A hned je tu Tatranská Lomnicka. Vystupujeme z autobusov a pozeráme sa na vysoké tatranské končiare. Vydávame prvé korunu, ochutnávame pivo a malinovku, kupujeme farebné pohľadnice, posielame pozdravy z Tatier svojim známym. Po hodinovej prestávke cestujeme ďalej na Podbanskú, Liptovský Hrádok do Liptovského Mikuláša, Demänovej, a samozrejme do svetoznámych Demänovských jaskýň. Tam sme si trochu odpočinuli, a počas oddychu niektorí účastníci výletu ukazovali miesta, kde roku 1945 prebiehal tvrdý boj o oslobodenie Liptovského Mikuláša. Potom sme zíšli do jaskýň. Obdivovali sme čo môže príroda dokázať, prekrásne kvapľové sviečky, vysoké a veľké sály ako napr. Dom Hviezdoslava, Dom Jánošíka, zlaté jazierka, Hviezdoslavovu smútočnú vrbu, cintorín na ktorom horeli kamenné sviečky. Ako nám povedal sprievodca, treba až 15 rokov, kým narastie jeden milimetr takejto sviečky. Všetci sme boli veľmi radi, že sme mali možnosť obdivovať neobyčajné ľasky.

Potom sme zasa autobusmi odišli do liptovskej metropoly, mesta Liptovského Mikuláša.

V Lipt. Mikuláši sme si pozreli mesto, na pár minút sme sa zastavili pri pamätníkoch na námestí; je tam o.i. pamätník Janka Kráľa a iné. Zastavili sme sa aj pri pamätníku sovietskych vojakov, ktorí padli v bojoch za oslobodenie mesta roku 1945. Dlhú sme obzerali dom, v ktorom sídlil legendárny Jura Jánošík, a iné vzácné pamätné budovy. Ale už sa začalo stímať a preto sa sme sa museli náhliť k hraniciam. Bolo nám ľuto, že sme sa už museli líčiť zo Slovenskom.

Bol to výborný a úspešný zájazd. Dlhú si budeme pamätať tento krásny výlet. Organizátorom výletu, redakciu Život a ÚV KSČS patrí srdečná vdaka.

František Bednárik

Účastníci výletu v Tatranskej Lomnici.

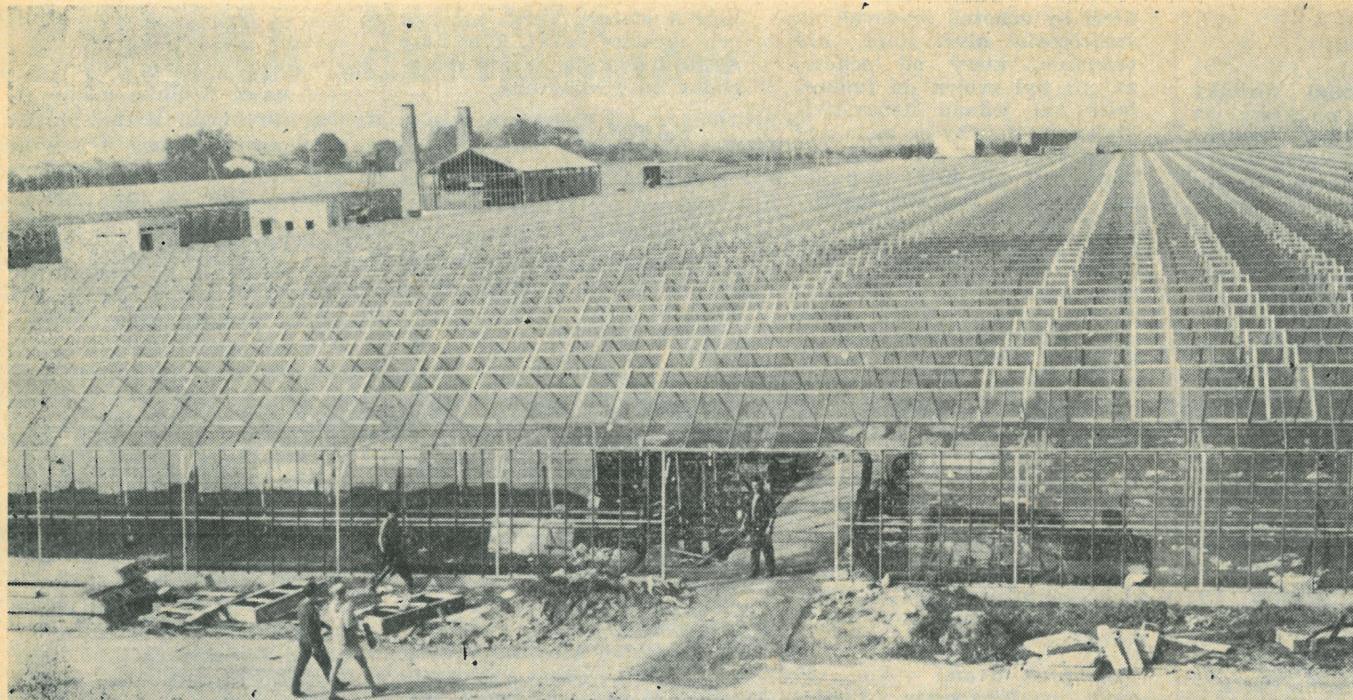
**DAKUJEME ZA VŠETKY VIANOČNÉ
A NOVOROČNÉ POZDRAVY, KTORÉ STE
NÁM POSLALI DO REDAKCIE**

ŽIVOT

mľáka, masa a také chov velkých stád ovcí na vlnu, kůži a maso. V poslední době vzniká řada nových družstevních vepřinců, kravín a salaší. Jsou zakládány při zemědělských kroužcích a opírají se o vlastní krmivovou základnu.

Existuje u nás ještě možnost zvýšení pracovního výkonu zaměstnanců zemědělské služby a je účelné, aby tato spolupracovala těsněji se zemědělci organizovanými v zemědělských kroužcích, v různých zájmových skupinách. Pracovníkům zemědělské služby nalezi m.j. kontrakty, organizace výrobního zázemí prostřednictvím kroužků, odborného poradenství ve zvláštních sekciích nebo ve skupinách výrobců a to na úseku rostlinné výroby, krmivo-výrobky, živočišné výroby atd. Vznikají tím mnohem větší možnosti pro zdokonalování práce a zavádění pokroku do celého zemědělství.

Dr. MARIAN KARGOL

PRVÉ SKLENÍKY NA PESTOVANIE ZELENINY V MYSIADLE PRI VARŠAVE. POD SKLOM SA NACHÁDZA 12 HA PÓDY

PRE TÝCH, KTORÍ STAVAJÚ

Na vidieku sa stále viac buduje. Roku 1969 súkromne hospodári roľníci vybudovali okolo 68 000 rôznych stavieb a roku 1970 už viac ako 90 000. Pre rok 1971 predpokladá sa ďalší rast asi o 8%.

Možno sa iba teší, že v tomto množstve je prevažujúca väčšina hospodárskych stavieb, najmä roku 1971. Ak by sme boli schopní zabezpečiť pre potreby vidieka viac stavebných materiálov, tieto čísla by boli ešte väčšie. Popri probléme stavebných materiálov odohrávajú vo vidieckej výstavbe dôležitú úlohu aj úvery. Nie každý roľník si môže ušetriť potrebné množstvo peňazí v hotovosti, aby si kúpil všetok materiál potrebný na výstavbu. Napr. jeden roľník z okresu Nowy Sacz píše, že na svojom gázodvorstve má starú, drevenú budovu pokrytú ešte slamou. Chcel by si vybudovať novú, ale jeho gázodvorstvo prináša zisky neprekračujúce 25 000 zł ročne. Ako ma teda začať budovať, keď má nedostatok hotovosti?

Treba preto povedať, že v takýchto prípadoch nás štát poskytuje d'alekosiahlu pomoc roľníkom vo forme tzv. podpôr, s tým, že právo na tieto podpory majú predovšetkým chudobnejší roľníci. Ak zisky z gázodvorstva neprekračujú ročne 25 000 zł, roľník môže dostať nenávratnú podporu, vo výške 70.— zł na 1 m² pôdorysu stavby (šírka stavby násobená jej dĺžkou). Keď gázodvorstvo prináša vyšší zisk, roľ-

ník môže dostať iba bezúročnú pôžičku vo výške 80 zł na m² pôdorysu stavby. Zvláštne tlačivo, ktoré musí žiadateľ o pôžičku alebo podporu vyplniť, možno dostať na okresnom inšpektoráte PZU, kam aj po vyplnení treba tlačivo vrátiť.

Nezávisle od týchto form mi pomoc roľník môže dostať normálny úver v Poľnohospodárskej banke (Bank Rolny). A tak napríklad, keď bude budovať mladý roľník, ktorý práve začína samostatne gázodovať alebo mladomanželia, môžu dostať úver do výšky až 100% hodnoty všetkých stavebných materiálov potrebných pre výstavbu. Predpisy vratia, že úver sa poskytuje iba na výstavbu domu, ktorého pôdorys činí najviac 110 m². Úver na

území, ktoré do roku 1939 patrilo Poľsku sa poskytuje na 20 rokov a úrok činí 3% ročne. Prvá splátka sa musí zaplatiť po dvoch rokoch (tzv. karencia). Na ostatnom území sa úver poskytuje na 30 rokov a úrok činí 2%; prvú splátku treba zaplatiť po troch rokoch od poskytnutia úveru. Ostatní roľníci môžu tiež dostať úver, ale iba vo výške 65% hodnoty stavebných materiálov. Keď roľník buduje maštaľ, alebo inú hospodársku stavbu, sú pre predpisy priažnivejšie. Podľa týchto predpisov roľník môže dostať úver vo výške plne zodpovedajúcej hodnote stavebných materiálov potrebných pre výstavbu.

O tom všetkom píšeme preto, lebo v zime roľníci najčastejšie vybavujú všetky formality spojené s výstavbou o.i. aj úveru. Upozorňujeme preto všetkých roľníkov, ale najmä tých chudobnejších, že môžu požiadať o podporu PZU. Nie všetci roľníci totiž vedia, že je to možné.

(pd)

VYPALOVANIE TEHÁL V PEKELNIKU

Z KALENDÁRA NA —

FEBRUÁR - ÚNOR

Z prác, ktoré sa musia vo februári urobiť pripomieneme vyvážanie maštaľného hnoja na pole, ničenie ľadovej škrupiny na snehu, čistenie priekop a odvodňovacích či zavodňovacích zariadení skôr ako príde odmäk.

Krmiac zvieratá nesmieme zabúdať pridať ku krmivám minerálne soli. Maštaľ sa musia vybieliť a nesmieme pritom zabúdať ani na korytá a zláby. Vo februári musíme si tiež pripraviť miestnosť pre kurence.

V ovocných záhradách postrekujeme stromy. Ak ovocné stromy nie sú pobielené, môžeme ich pobieliť tiež vo februári. Koncom tohto mesiaca, keď sú už teplejšie dni, môžeme začať očisťovať korún ovocných stromov (striháme nepotrebné haluze).

Chceli by sme si dnes širšie pohovoriť o kŕmení oviec v zime.

Ovce nie sú náročné na kŕmenie, môžu dobre využiť aj menej hodnotné krmivá. Keďže to roľníci vedia, často zanedbávajú kŕmenie týchto zvierat. Nie je to správne, lebo ovce, tak ako všetky iné zvieratá si vyžadujú racionálne kŕmenie. Každý nedostatok v tejto oblasti sa odráža najmä v znižovaní hodnoty vlny. Keď ovce sú v niektorých obdobiah zle kŕmené vlna sa na istých miestach zužuje, čiže dostáva tzv. „hladové preštvaky“, ktoré sa už nedajú odstrániť. Nerovnomerná vlna sa nehodí na česanie. Mladé ovce, ktoré sú podvýživene zakrpatia, ich mäso a vlna sú horšej kvality. Najčastejšie sa ovce nesprávne krmia v zime. V lete ovciam stačia pastviny. Pri-

liš skromné krmivové dávky v zime sú o to nebezpečnejšie, že v stáde sa vtedy nachádzajú najčastejšie kotné zvieratá a krmacie matky, ktoré si vyžadujú mimoriadne dobrú výživu.

Základnými krmivami pre ovce v zime sú krmiva zo slamy, ako seno, seno z lucerky a ďateliny, seno z jarného a ozimného obilia, ako aj strukovín, ovosené plevy, obilné plevy a strukovinové plevy a okopaniny, ktoré môžeme nahradiať aj silážou.

Z okopaním môžeme ovciam dávať mrkvu, krmnú repu, zemiaky, ako aj strniskovú repu. Jaderné krmivá určujeme len pre kotné zvieratá a tie, ktoré kŕmia, ako aj pre barany a mladé zvieratá. Toto krmivo by malo mať tieto zložky: ovosený šrot asi 50%, jačmenný šrot asi 10%, pšeničné otruby asi 20%, ako aj asi 20% iných bielkovinových kŕmiv (napr. výlisky, hrach, sójový šrot). Dobrým jaderným krmivom pre ovce je priesmyčná zmes B. V zime môžeme ovciam dávať aj sušené listy zo stromov a halúzky ihličnatých stromov. Nevyhnutné je aj podávanie minerálnych solí, uhlíčitan vápenatý (węglan wapnia), fosforečnan vápenatý (fosforan wapnia) dobytčiu soľ, v množstve asi 10 g denne na jeden kus.

Nie všetky ovce kŕmime rovnako, a tak:

Základom pre krmenie kotných oviec je lúčne seno, seno z lucerky alebo ďateliny, ako aj okopaniny a siláž. Kotným ovciam musíme dávať aj isté množstvá jaderných krmív. K šľavnatým krmivám musíme pridať plevy a isté množstvo sena môžeme nahradiať slamou jarných obilních alebo strukovinovou vňašou. Ovce, ktoré kŕmia jedno

jahňa by mali denne dostať asi 1,5 kg sena, 1,5 — 2 kg okopanín, 0,4 — 0,5 kg jaderných krmív a na noc slamu.

Ovce, ktoré kŕmia dve jahňatá by okrem všetkých týchto krmív mali dodatočne dostať viac jaderných zmesí od 0,7 — 0,8 kg denne.

Keď ovce kŕmia už dva mesiace, môžeme krmivové dávky znižovať a týžden pred odlúčením jahniat z týchto dávok vylúčujeme krmivá s vysokým obsahom bielkovín.

Jahňatá pri matkách do dvoch týždňov žijú iba na mlieku, potom im dávame seno z lucerky alebo ďateliny a drvený ovos. Po piatich týždňoch jahňatám postupne zvyšujeme dávky jaderných krmív (asi na 0,3 kg pred odlúčením), dávame im posekanú cukrovú repu alebo mrkvu v množstve 1 kg denne.

Plemenným baranom dávame lúčne seno (2 kg denne), mrkvu a repu (2 kg), ďalej ovos, alebo jadernú zmes (asi 0,4 kg). Namiesto okopanín môžeme dávať siláž a seno čiastočne nahradiať slamou.

Mladé barany a ovce dostávajú asi 1,5 kg sena a 1,5 kg okopanín, ako aj jaderné krmivá v množstve: barany — 0,8 kg, ovce — 0,5 kg.

Krmivá by sme mali ovciam dávať trikrát denne a napájať by sme ich mali dvakrát denne.

V zime by sme ovce mali systematicky vyháňať na vzduch. Je správne ak ovce vyháňame za pekných, suchých dní na silne vyrastnuté oziminy. Takáto „prechádzka“ oviec ničí ľadovú škrupinu na poli, ktorá je veľmi škodlivá pre obilie.

S. D.

VÝSLEDKY SÚŤAŽE O ZLATÚ VIECHU

V Malborku vyhlásili výsledky súťaže Zlatá viecha na najlepšiu hospodársku stavbu. Dú ťaťaže prihlasili viac ako tri tisíce stavieb. V eliminačiach, ktoré sa konali v okresoch a vojvodstvach, ústredná súťažná komisia vyznamenala siedmich roľníkov, ktorí vybudovali najlepšie riešenie hospodárske stavby. Iste vás budú zaujímať tí, ktorí boli vyznamenaní, vedľa výsledky nimi dosiahnuté užahčujú chov.

Odmeny dostali: Jan Kondracki — roľník z obce Osowa (okr. Augustów), Stanisław Wala z Szalgowy (okr. Malbork), Józef Gwizdala z Jelenca (okr. Tuchola), Aleksander Misiorni z obce Wilkowice (okr. Leszno), Daniel Binkowski zo Skorczowa (okr. Kazimierz Wielka), Antoni Makuch z Piotrkowic (okr. Oświęcim), ako aj Antoni Ingłot z Albinowa (okr. Lańcut). Môžete im napisať, aby vám poradili.

Každá súťažná stavba je inakšie riešená. Je prispôsobená veľkosti gazdovstvá a klimatickým podmienkam oblasti. Vo všetkých maštiach zaviedli mechanické odstraňovanie hnoja, ako aj kŕmenie. Niektorí roľníci zaviedli dokonca mechanické dojenie. Projeckená kancelária vidieckého stavebníctva (Biuro Projektów Budownictwa Wiejskiego) v záujme roľníkov najmä z horských oblastí sprístupnila im projekt špeciálnej ovčiarne.

Za túto vzornú stavbu pre ovce dosiaľ odmenu Józef Gwizdala. Po prvýkrát v dejinach súťaže o Zlatú viechu odmenu dostala ovčiarňa.

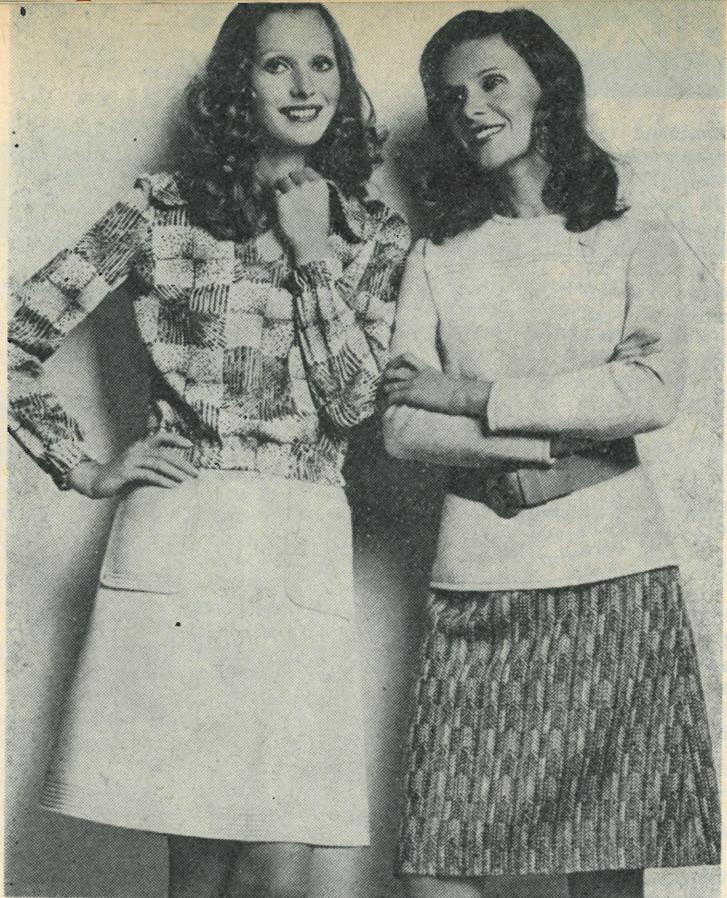
Je to prvá stavba tohto druhu určená pre gazdovstvá, ktoré sa špecializujú na chov oviec. Ovčiarňa nemá vo vnútri pevné ale prenosné steny, ktoré umožňujú separovať určené množstvá oviec. Tento objekt je určený pre chov 100 oviec a s jahňatmi. Základnou časťou ovčiarne je chovná hala na šiestich oceľových stĺpoch, ktoré držia povalu. Táto hala je hned vedľa skladu krmív, čo umožňuje rýchle podávanie jaderné a šľavné krmív. Vnútajšok haly je rozdelený prenosnými stenami, tak, aby ovce malí iba obmedzený prístup ku krmivám, aby ich neničili.

Miesta na zhadzovanie krmív sú spojené s ventilačnými prevodmi. Vodu do pohyblivých korýt, ktoré sa dvihajú podľa toho ako pribúda hnoj privádzajú gumové hadice. Ovčiarňa má dvoje dvere, ktoré sú umiestnené v prednej a bočnej stene, čo umožňuje vojsť do vnútra aj traktorom napr. pri odstraňovaní hnoja. Výška stavby umožňuje aj mechanizované odstraňovanie hnoja použitím nakladača.

Súťažná komisia konštatovala, že ovčiarňa je po funkcionálnej stránke veľmi dobre vyriešená. Vyznamenanie si zaslúži aj staviteľ. Domnievame sa, že táto ovčiarňa bude typická pre tie gazdovstvá v Poľsku, ktoré sa špecializujú na chov oviec.

(pd)

AJ KEĎ SÚ MODERNÉ RÓZNE DĽŽKY ISTE VAS, MI-
LÉ CÍTATEĽKY, BUDÉ ZAUJIMAT, ŽE ZAHRANIČNE
MÓDNE MAGAZÍNY PRINÁŠAJÚ MÓDELY PREDOV-
SETKÝM S KRÁTKÝMI SUKNAMI.

DVAJA AKO JEDEN

PRE MILÉ GAZDINKY, KTORÉ VO VOENÝCH
CHVÍLACH RADY PLETÚ NIEKOĽKO VZOROV.

KÝM MLÁDA DOSPEJE...

Prostriedok proti hmyzu azotox môže diefať spôsobiť dokonca aj smrteľnú otravu, ak ho bude väčšie množstvo. Diefa sa môže otáriť azotoxom nielen vtedy keď prások zhltne, ale aj vdychovaním počas rozprávania. Prvé príznaky otravy sú: bolesť hľavy, oslabenie a podráždenosť; môže sa tiež prejavíť zimnica a hnačka, ako aj chrípka.

Z DOMÁCEHO HRNCA

Ked' pečieme hus alebo inú hydinu, ktorá je staršia a nebola by včas hotová, potrieme ju liehom. V krátkom čase mäso zmäkne. Zápacu liehu sa netreba báť, pretože počas pečenia úplne vyprchá.

*

Ked' dusíte ryžu a pridáte do nej trochu citrónovej šťavy, zostane pekná biela a nezlepjuje sa.

LEŽÍTE POČAS SPÁNKU SPRÁVNE?

Veľa ľudí nevie, že nesprávna poloha tela v posteli spôsobuje ráno po prebudení závraty a vôbec pocit, akoby si telo vôbec neodpočinulo.

Dôvody bývajú rôzne: Možno hlavu máte položené prievysoko a tým sa sfraňuje krvný obeh. V dôsledku nedostatočného zásobovania mozgu krvou, vznikajú pocity závratov. Preto treba pod-

hlavnice upraviť tak, aby hlava neležala privysoko a krv mohla nerušene cirkulovať.

Mnohé ženy, ba aj muži, trpia na krčové žily. Z toho dôvodu si nohy počas nočného spánku vysoko kladú. Možno, že to dobre robí, ale žily tým zlenivujú. Stálou zvýšenou polohou stratia žily natrvalo schopnosť transportovať krv späť k srdcu. Keď sa takýto človek ráno postaví, krv náhle tečie dolu a spôsobuje postupné rozšírenie žíl: nohy sú ešte ťažšie a žily ešte zjavnejšie vystúpia.

Kto má reumatizmus, nesmie sa priveľmi zakrývať.

Teplo je totiž pre klby škodlivé, ktoré sú počas spánku nehybné. Teplota spôsobí, že klby napuchnú a pri prebudení sú tým väčšie. Treba preto spať pod jednou prikrývkou, aby bolestivé miesta nedostali novú potravu.

Po prebudení fažko dýchate? Máte pocit, akoby vaše pľúca boli stlačené: „Trpím astmou“ — vratíte. Možno, že trpíte fažkami dýchu; ale zhoršujete svoj stav nevedome tým, že pri spánku neležíte správne. V tomto prípade horná časť tela musí ležať vysoko, aby dýchacie orgány boli voľne a mohli nefraňať pracovať.

» NA NOVÝ ROK «

JASLICKY A „HERODY“

Podnes je zvyk „chodit s jasličkami“ a spievať koledy. V niektorých oblastiach také jasličky sú neslychané ozdobné a dômyselne robené, na poprednom mieste je tu Krakov. „Herody“ sú to hry a hlavné úlohy v nich hrajú Herodes, čert a smrť.

ZIMNÉ PRISLOVIA

Ked' je január najostrejší, rôčik bude na joplodnejší.

Ak slnko jasno svieti na Hromnice, prídu veľké mrazy a fujavice.

Ak na Hromnice je odmák, úroda bude riedká.

Ak vo februári mráz je tuhý, vtedy už nedlhá bude zima.

O POLNOCI

Voľakedy verili, že dievča, ktoré v preddeň Nového roku čaká do polnoci a pri dvoch sviečkach hľadí uprene do zrkadla, pritom ani raz sa neobzrie, v zrkadle sa všobudí svojho budúceho manžela.

NOVOROCNÝ HLUK

Vítal Nový rok hudbou, hlukom, spevom, strieľaním a ilumináciou bolo zvykom mnohých národov. Pozostatom tohto zvyku je dnes streľba zátok z fliaš.

NOVÝ ROK V MARCI

V Ríme Nový rok bol v marci; iba Július Cézar vyznačil na tento deň 1. januára. Deň 1. marca ako začiatok nového roka sa oslavoval v Benátkach do konca Benátskej republiky r. 1797. V Anglicku iba roku 1753 bol zavedený deň Nového roku na január.

**TÝM VŠETKÝM, KTORÍ SI NÁHODOU ZABUDLI
PREDPLATIŤ ŽIVOT NA ROK 1972 PRIPOMÍNAME,
ŽE DO 10. MARCA T.R. SI MÔŽU OBJEDNAŤ NÁS
CASOPIS OD APRILA DO KONCA ROKU.**

ON KÝM MU KÚPITE KOŠEL'U...

Tak ako nám, ženám, nepristane každý výstrih a šatka viazaná na všetky spôsoby, tak isto nepristane našim mužom každý strih košeľového goliera. Iste, treba ísť predovšetkým s módom, no aj tu sú určité detaily, ktoré si treba všimaf pri vyberaní mužskej košeľe alebo pri objednávaní jej šitia. Ide, pravdaže, o golier. A v tejto súvislosti o krk a bradu toho, kto má ten či onen golier nosiť a komu má aj pristať.

* Dlhší a tenší krk si žiada vyššie všitý golier v šírke 4 až 6 cm.

* Vyslovene špicatá brada sa zmierni pri krátkom, tzv. rezanom golieri.

* Kratší a hrubší krk bude dobre pôsobiť v tzv. talianskom golieri so šíkmými špicmi.

* Silný krk si vyžaduje anglický golier dlhšieho a končitého strihu.

* Celkom krátká, okrúhlá brada potrebuje nižší golier a krátky strih prednej časti.

* Krk so silným „ohryzkom“ — malý, klasicky strihaný golier, vyššie položený tak, aby sa do neho dala viazať šatka.

Nastanú bolesti. Citlivosť vede k mozgu a spánok sa narušuje.

Je dobré vísmať si aj takéto rady, ak trpíme nejakými neduhmi, lebo veľa ráz sú to iba maličkosti, ktoré nám môžu pomôcť, ale i zle urobíť, ak ich nesprávne použijeme.

mladym * mladším * najmladším

Lyžiarstvo patrí k jednému z najzdravších a najkrajších športov. Holdujú mu deti, mládež i dospelí, ba veru aj starší ľudia. Tento šport posilňuje veľmi dôležité vnútorné orgány — predovšetkým srdečne a pluča. Výdatný pohyb na lyžiach zapája do práce svaly na celom tele a tak popri plávaní v lete, je to skutočne najzdravší zimný šport. Beh na lyžiach, zjazd alebo skoky prinášajú radosť a osviezenie, otužujú a pomáhajú tým odolávať rôznym chorobám. Pri lyžovaní sa cvičí rýchlosť, obratnosť, sila a vytrvalosť. Pravidelné športovanie a účasť na pretekoch majú vplyv aj na povahu ľudu. Športovci sú nielen zdra-

zjazdové lyžiarske trate, ale aj dva moderné lyžiarske mostíky a vleky. Vo Vysokých Tatrách sú aj sánkárské a bobové dráhy svetovej úrovne, kde na zladovalateľských tratiach dosahujú pretekári stokilometrové rýchlosťi. Z Lomnického Štítu, ktorého nadmorská výška je 2632 m, alebo z Lomnického sedla ako aj zo Štrbského Plesa je nádherný výhľad na Chopok (2025 m nad morom), ktorý leží v Nízkych Tatrách. Najnavštievovanejšie sú severné a južné svahy Chopku, kde sú sedačkové výťahy, lyžiarske vleky, prvotriedne hotely a rekreáčné strediská ROH alebo chaty podnikov, ktoré slúžia rekreácii pracujúcich z celej Česko-slovenskej republiky.

Tále, Srdiečko, Kosodrevina, Jasná, Čertovica alebo Bohoty, ktoré sú už vo Vrátnnej doline, patriacej k pohoriu Malej Fatry, sú strediskami milovníkov bieleho opojenia, ako niektorí nazývajú lyžiarstvo. No na Slovensku je ešte veľa a veľa ďalších miest s výbornými lyžiarskymi terénmi, ako napríklad na Malinom Brde pri Ružomberku, v Martinských Holiach, v západných Tatrách, kde sú najznámejšie divé a nebezpečné Roháče v Belianskych Tatrách alebo v Spišskej Magure. Skvelá lyžovačka je aj na Kysuciach, na Orave, v celých Malých a Bielych Karpatoch, v Slovenskom Ruđorohu a mohli by sme takto vari vymenovať všetky pohoria na Slovensku.

Dobré lyžiarske podmienky má aj Bratislava i keď leží priamo pri Dunaji. Hrebene Malých Karpat, ktoré chránia mesto pred severákmi sú sice iba okolo 400 m nad morom, ale aj tak sa tu dá lyžovať na známom bratislavskom Kamziku, kde je niekoľko dobrých zjazdoviek a aj lyžiarske vleky. Nie ďaleko od mesta je aj pezinská Baba, kde je nielen dobrá lyžiarska zjazdovka a vlek, ale aj pekný nový hotel.

Na Slovensku je teda dosť krásnych hôr a preto ich aj využívajú. Hoci začiatky na lyžiach sú ťažké a niekedy aj bolestné, o to viac potom tešia úspechy, keď zvládneme aj tie najťažšie zjazdovky.

S. Suchard

SLOVENSKÉ HORY a LYŽE

ví a pekne urastení, ale aj húževnatí a cieľavedomi, pohotoví, a vytrvalí. A čo je tiež veľmi dôležité, športovanie nás zavedie do krásnej zimnej prírody, kde sa môžeme dosýta nadýchať čistého vzduchu a na jarnom sniečku sa aj pekne opálime. Slovensko je skutočný rajom pre lyžiarov. Niet skoro miesta, kde by sa nedalo lyžovať. Preto na Slovensko prichádzajú aj veľa cudzincov, ktorí v ich vlasti nemajú také krásne hory a v nich množstvo lyžiarskych terénov, pekne a moderné hotely, lyžiarske výťahy a vleky.

Najpríazlivejšími horami sú iste veľhory, Vysoké Tatry. Pre svoju krásu a aj vhodnosť terénov boli tu v minulom roku majstrovstvá sveta v lyžovaní. Pre tento účel postavili na Štrbskom Plese krásny športový areál, kde sú v blízkosti nielen

nová a atraktívna súťaž kresieb pre mládež. Hodnotné odmeny. Podrobnosti vo februárovom čísle života.

DRAHÍ, MLADÍ PRIATELIA — ÚČASTNÍCI SÚŤAŽE STAŇ SA MLADÝM DOPISOVATEĽOM ŽIVOTA!

V TOMTO ČÍSLE UVEREJŇUJEME VAŠE POSLEDNÉ PRÍSPĚVKY DO TRETEHO KOLA SÚŤAŽE. TÝMTO UZATVÁRAME NAŠU SÚŤAŽ. VŠETKÝM ÚČASTNÍKOM, KTORÍ PÍSALI DO SÚŤAŽE SRDEČNE ĎAKUJEME A OZNAMUJEME, ŽE SME VĀS ZARADILI MEDZI NAŠICH STÁLYCH DOPISOVATEĽOV. POČÍTAME S TÝM, ŽE AJ KEĎ SÚŤAŽ SKONČILA BUDETE NÁM SYSTEMATICKÝ POSIELAŤ PRÍSPĚVKY O VŠETKOM ČO VĀS ZAUJÍMA. SAMOZREJME POŠLEME VĀM DIPLOMY MLADÝCH DOPISOVATEĽOV ŽIVOTA. VŠETCI OSTATNÍ, KTORÍ SA NAŠEJ SÚŤAŽE NEZÚČASTNILI MÔŽU NÁM PÍSAT, TAK AKO VÝHERCI SÚŤAŽE A ROZŠIROVAŤ RADY NAŠICH MLADÝCH DOPISOVATEĽOV. VÍTAME VĀS VŠETKÝCH MEDZI NAŠIMI SPOLUPRACOVÍKMI A SRDEČNE VĀS ZDRAVÍME.

V svojom poslednom liste do tretieho kola súťaže Staň sa mladým dopisovateľom Života opíšem dožinky, ktoré sa konali v Jablonke 12. septembra m.r.

Už v preddeň dožiniek, teda 11. septembra na mieste vyhradenom pre dožinkové slávnosti, bolo všetko pripravené, teda o.i. pódium a výstavné priestory. V nedeľu prišlo more ľudí, ktorí zaplnili celé námestie. Všade bol ruch, ľudia si pozerali výstavy poľnohospodárských plodín z jednotlivých obcí poľnohospodárske stroje, rasové zvierata a rozličné druhy hydin. Najväčšiemu záujmu sa tešili lísky.

O zásobenie na dožinkách bolo dobré postarané. Dalo sa kúpiť všetky potrebné potraviny, ľudia veru kupovali všetko, od zmrzliny po pohladnice. Okolo 10. hod. pricestovali predstaviteľia okresného a obecného národného výboru a zaujali miesta na pódiu. Dožinky otvoril predseda ONV v Novom Targu s. Gawlas. Potom príšli skupiny v krojoch oblečených chlapcov a dievčat, ktorí priniesli vence z obilných klasov. Sprievod Oravanov viedli hubobníci, ktorí pekne hrali. Vtedy vystúpili hospodári dožiniek s chlebom upečeným z tohorocného obilia a so soľou. S vďakou prijal chlieb s. Gawlas, predseda ONV. Potom zahrala hudba a za zvukov tejto hudby predstaviteľia rôznych obcí zložili pred tribúnu vence.

Nasledovala voľba komisie, ktorá ocenila výstavy jednotlivých obcí. Najlepšie obce dostali odmeny. Odmeny dostali aj najaktívnejší dodávateľia mlieka. Potom pred tribúnu prešli najlepši gázdovia so svojim rasovým dobytkom. Zhromaždení najväčším počeskom odmenili býka, ktorý vážil až 996 kg. Ľudia až ústa otvárali od údivu. Aj chovateľia dobytka dostali odmeny. Boli aj rôzne súťaže s odmenami. Vystupovali súbory piesni a tancov z oravského okolia. Žiaľ viac som neviadal, lebo bolo treba ísť do školy. Keď som sa vrátil okolo 17.00 hod., slávnosť už skončila. Na námestí veru bolo veľmi smutno, vŕali sa hromady smeti a rôznych papierov — bol neporiadok. Stretával som len malých chlapcov, ktorí zbierali rôzneho-rebné cedulek — pozostatky po výstave poľnohospodárskych plodín.

JOZEF PETRÁŠEK

Predovšetkým chcem sa vám pekne podakovať za odmenu, ktorú som dostala za účasť v súťaži Staň sa mladým dopisovateľom Života. Bola som skutočne dojatá, keď mi poštár odmenu odovzdal. Súčasne by som chcela podakovať aj vláde ľudového Poľska, že máme slovenské školy, v ktorých sa môžeme učiť naši materinský jazyk.

A teraz niekoľko slov o tom, ako som strávila minuloročné prázdniny. Nuž, v prvom rade som pomáhala rodičom v práci a to tak, že som dávala pozor na mladších súrodencov, aby sa im nestalo nič zlého, kým rodičia pracovali na poli pri sušení sena a potom počas žatvy.

Keď som mala trochu voľného času, chodila som sa s kamarátami kúpať do nedalekej riečky Bialky. Tento rok v lete sme mali mimoriadne krásne počasie, slniečko svietilo a počas horúčav dobre padlo výkúpať sa v čistej, krištáľovej vode.

V jeseni sme zasa chodili na hríby a piekli sme zemiaky. Keď sme už naložili zemiaky do ohňa, netrpezliví sme čakali, kedy už budú upečené. Až nam slinky tiekli, keď sme si uvedomovali aké len budú chutné s bryndzou. Medzitým nám starší ľudia rozprávali o tom, ako voľkedy bolo tažko; chodilo sa v krpcoch za každého počasia, či už pršalo alebo napadal sneh. Veru vtedy neboli gu-mené čižmy a teplá obuv!

Teraz už k nám prišla zima, napadal sneh, všetko prikryl a lesná zver i vtáci to veľmi pocituju. Vtakom budeme preto dávať omrvinky a pre lesnú zver zanesieme do krmníkov seno, aby príliš nehladovala.

MÁRIA BEDNARČÍKOVÁ
NOVÁ BELA

Prečo mám rada zimu? Nuž, je to veru pre mňa najkrajšie ročné obdobie; rada sa totiž vozím na sánkach a lyžujem a zvyšne voľne chvíle trávim pri knihách a televízore. Niekoľko počúvam rádio. Zima k nám prišla 13. novembra. V našej dedinke sa uchovávali mnohé staré zvyky. Cez zimu máme páráčky, priadky, robíme jasličky a pestujeme mnohé iné obyčaje.

ANIČKA ŠOLTÝSOVÁ
NOVÁ BELA

Dňa 12. októbra sa u nás konala slávnosť pri príležitosti dňa ľudovej armády. Bolo to 28. výročie jej vzniku. Všetci žiaci sa zišli pred školou, kde si vypučili prednášku paní učiteľky, ktorá rozprávala o tom, ako bola založená ľudová armáda. Žiaci pripravili príležitosťné básne a vojenské piesne.

FERKO PACIGA
NOVÁ BELA

V Novej Belej je hrob, v ktorom sú pochovaní partizáni. Zahynuli pravdepodobne rukami gestapo. Dvaja sú z Novej Belej, ale jeden je neznámy. V novembri, keď sme oslavovali pamiatku zosnulých, pionieri z našej obce upravili hrob a neznámy partizán nemá u nás rodinu a jeho hrob by bol býval opustený.

ANIČKA ŠOLTÝSOVÁ
NOVÁ BELA

V lete som vám napísal aké mám plány na prázdniny. Dnes niekoľko slov o tom, ako sa mi splnili. Tak teda ľadku som si neurobil, lebo som nemal čas. Na výlete som tiež nebola. Plutvy som si nemohol kúpiť, lebo paní učiteľka mi nevyplnila peniaze, ktoré som mal na školskej vkladnej knižke. Iným deťom, ktoré mali menej peňazí vypočítala a pre mňa nastačilo. Cez prázdniny som pomáhal rodičom na poli pri sušení sena, počas žatvy aj v iných práciach. V nedeli som sa chodil kúpať do rieky Bialky. Prázdniny sú tým ročným obdobia, ktoré mám najradšej.

FERKO PACIGA
NOVÁ BELA

V našej dedinke, Novej Belej máme mnohé zaujímavosti. Okrem iného je tu starý kostol. Pre nás, deti, je však najzaujímavejšia tzv. Oblazová skala, ktorá sa nachádza nad riekom Bialkou. V skale sú tri jaskyne. Jedna z nich je dlhá, úzka a možno do nej nielen vojsť, ale aj dobre v nej bývať. Je tam aj oblok, cez ktorý je krásny výhľad. Jedna staršia babička mi rozprávala, že vlastká v tejto jaskyni bývali divoké ženy. Ráno schádzali do dediny a keď v niektorom dome neboli ľudia, zobraťi im dieťa a položili miesto neho iné. Deti, ktoré divoké ženy v dome nechali, vyjedali všetko z hrncov a často plakali.

Do našej dedinky prichádzajú mnohí turisti.

ANIČKA ŠOLTÝSOVÁ
NOVÁ BELA

Za účasť v treťom kole našej súťaže dostávajú odmeny — sánky, tito mladí dopisovateľia Života:

1. Jozef Petrášek — Krempachy 17
2. Angela Kasprzaková — Jablonka 647a
3. Anka Bendíková — Nowa Biala 93
4. Ferko Paciga — Krempachy 75
5. Mária Bednarcíková — Nowa Biala 148
6. Anka Šoltýsová — Nowa Biala 131
7. Jozef Hyžný — Kežmarok, CSRS — dostane album.

rady · poradňa · rady · poradňa · rady

W sterynarz

OCHWAT

Jest to cięzka i dość często występująca choroba, całego organizmu konia, przy której dochodzi do zapalenia tworzywa kopytowego, to jest tej warstwy kopyta, która położona jest bezpośrednio pod rogiem. Przyczyną tej choroby jest najczęściej nagle oziębienie rozgrzanego konia, albo natknięcie go ziarnem żyta, pszenicy, jęczmienia lub owsa, wtedy, gdy nie był on przyzwyczajony

uprzednio do takiej karmy. Szczególnie niebezpieczne jest skarmianie świeżym — „nie wypocnym” ziarnem. Ochwat może również wystąpić jako następstwo po porodzie lub po niektórych chorobach zakaźnych koni.

Choroba zaczyna się zwykle nagle. Koń pracując normalnie, zaczyna chodzić coraz to gorzej, z wysiłkiem stawiając małe kroki. Cały chód staje się sztywny, a w spoczynku wysuwa przednie nogi. Opukując wtedy kopyto, lub uciskając je zauważamy, że koń odzczuwa ból, gdyż cofa nogę. Całe kopyto jest gorące. Z czasem zwierze traci apetyt pojawia się biegunka z bólami brzucha. Nie uchwycenie w porę schorzenia i nie le-

czenie go powoduje powstanie płaskiej, a potem nawet wypukłej podeszwy, co utrudnia podkuwanie i ruchy konia. Koń z płaską lub wypukłą podeszwą nie nadaje się już do pracy na drogach, lecz tylko na roli i to dopiero po podkuciu specjalną podkową zwartą. Po przebytym ochwacie pozostają na kopycie charakterystyczne pierścienie.

Przed przybyciem lekarza należy konia jak najszyszyście rozkościć i w stajni wyłożyć dużo miękkiej ściółki. Co jakiś czas kopyto polewać zimną wodą lub okładać śniegiem. Skuteczniej zamiast tego działa kompresy robione z gliny z octem. Choremu koniowi należy obniżyć ilość podawanej wody o

60 — 70%. Domorośli „lekarze” stosują przy ochwacie upust krwi z żyły szyjnej. Upust taki ma pewne znaczenie przy tego rodzaju schorzeniu, ale nieumiejętnie zrobiony może być przyczyną poważnych, innych schorzeń. Dlatego też należy powierzyć tę czynność wykwalifikowanej sile. Aby ustarcie się ochwatu, nie należy nigdy poić, ani karmić konia zgrzanego. Gdy koń całkowicie wypocznie i ochłonie daje się mu małą ilość siana, potem wodę i wreszcie obrok. Świeże ziarno winno być wykluzone z karmy, a do zmiany paszy należy zwierzę przyzwyczajać stopniowo.

H. MĄCZKA

P rawnik

NOWE USTAWY ROLNE I

W Dzienniku Ustaw Nr 27 z dnia 4 listopada 1971 r., zostało opublikowane 7 ustaw z dnia 26 października 1971 r. dotyczących rolnictwa.

Są to:

- Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych oraz rekultywacji gruntów (poz. 249);
- Ustawa o regulowaniu własności gospodarstw rolnych (poz. 250);
- Ustawa zmieniająca ustawę o przymusowym

wykupie nieruchomości wchodzących w skład gospodarstw rolnych (poz. 251),

4) Ustawa zmieniająca ustawę kodeks cywilny (poz. 252);

5) Ustawa o zniesieniu obowiązkowych dostaw zboż, ziemniaków i zwierząt rzeźnych (poz. 253);

6) Ustawa o podatku gruntowym (poz. 254);

7) Ustawa o ubezpieczeniu społecznym członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych i ich rodzin (poz. 255)

Kompleks powyższych ustaw ma na celu stworzenie ram prawnych dla nowej polityki rolnej, postulującej zwiększenie wydajności gospodarstw rolnych a tym samym lepsze

zaopatrzenie ludności kraju w produkty tych gospodarstw.

Podstawowe zasady tych ustaw oraz konkretne cele poszczególnych przepisów w nich zawartych omówimy w kolejnych numerach Źródła.

Poniżej podajemy podstawowe zasady ustawy o zniesieniu obowiązkowych dostaw zboż, ziemniaków i zwierząt rzeźnych.

Z dniem 1 stycznia 1972 r. zniesiony zostaje obowiązek dostawy zboż, ziemniaków i zwierząt rzeźnych z gospodarstw rolnych. Te gospodarstwa, które do dnia 31 grudnia 1971 r. nie wykonają obowiązkowych dostaw zboż i ziemniaków z roku gospodarczego 1971/72 i lat

ubiegłych lub obowiązkowych dostaw zwierząt rzeźnych z roku 1971 i lat ubiegłych zobowiązane są uiścić w zamian tych dostaw równoważnik pieniężny. Przy ustalaniu i pobieraniu tego równoważnika stosować się będzie przepisy o zobowiązaniach podatkowych, zas nie uiszczony w terminie równoważnik pieniężny podlegać będzie ściganiu w trybie postępowania egzekucyjnego w administracji. Osobne rozporządzenie Rady Ministrów ustali wysokość stawek równoważnika pieniężnego w zamian nie wykonanych obowiązkowych dostaw.

W. FERFET

Z uzka

ZEMIAKOVÝ SALÁT

Umyté zemiaky uvarime v šupke, olípeme, pokrájme na plátky, přidáme na kolieska pokrájanú cibulkú a octovú vodu, v ktorej sme prevarili aj cukor, soľ a čierne koreniny. Do šalátu môžeme pridať aj na plátky pokrájané kyslé uhorky, poskané, na tvrdzo uvarené vajíčka a trochu oleja alebo smotany.

PEČENOVÁ PAŠTETA V ASPIKU

1 husacia pečeň (asi 280-320 g), 1 žemľa, 1/2 dl bieleho vína, 50 g údenej slaniny, 20 g cibule, 1 vajce, mlieko, voda, soľ, čierne koreniny, muškátový orech.

Pečeň namočíme do mlieka aspoň na pol dňa. Potom ju pretrieme cez siesto aj so žemľou, ktorú sme namočili v mlieku a vytlačili. Pridáme postrúhanú cibuľu, tlčené čierne koreniny, soľ, postrúhaný muš-

kátový orech, víno, cele vajce a údenú slaninu pokrájanú na kocky. Všetko dobre premiešame a dáme do vymastenej a strúhanou vysypanej pudingovej formy. Formu vložíme do väčšej nádoby s vodom, prikryjeme ju a varíme asi tri štvrté hodiny. Uvarenú paštetu necháme vo forme vychladnúť. Uvarený precedený priezračný aspik nalejeme do väčszej pudingovej formy asi na hrúbku dvoch prstov a necháme v chlade stuhnuť. Potom na vrstvu stuhnutého aspiku vyklopíme uvarenú paštetu (pozor, aby sa nerozpadla) a formu dolejme vlažným aspikom a necháme znova stuhnuť. Pred podávaním okolo formy obvinieme utierku, ktorú sme namočili v horúcej vode a vyzmýkali, a obsah formy vyklopíme na misu.

Paštetu ozdobíme pokrájaným citrónom, hlávkovým šalatom a zeleným petržlenom.

MAKOVÝ ALEBO ORECHOVÝ KYSNUTÝ ZÁVIN

Rozpočet pre viac osôb: 500 g hladkej múky, 100 g masla, 1 lyžica práškového cukru, soľ, 3 žltky, 1 dl

mlieka, 10 g droždia, maková alebo orechová plnka. Maslo vymiešame s cukrom do spnenia, postupne pridáme žltky, potom mýku, soľ, vykysnutý kváskok a cesto dobre vypracujeme. Vypracované ešte na doske trikát preválkáme, pričom ho po každom prevalkávaní necháme aspoň pol hodiny odpočívať. Potom ho na tenkeno rozvalkáme, potrieme plnkou, stočíme, dáme na vymastený plech, popicháme, aby sa nepopraskal a necháme ešte 20 minút stáť. Nakoniec potrieme vajíčkom a upečieme. Upečený posypeme práškovým cukrom.

Orechová plnka: Do 2 dl mlieka dáme valík 200 g cukru, pridáme 250 g zomletých orechov, citrónovú kôru, 2 očistene postrúhané jabĺčka a várime. Uvarenú plnku necháme vychladnúť.

Maková plnka: Postup práce ako pri orechovej plnke.

MEDOVNÍK S OVOCÍM

Rozpočet: 2 vajcia, 250 g práškového cukru, 2 polievkové lyžice medu, 300 g hladkej ražnej múky, 5 g škorice, 1 lyžica rumu, 8 lyžic mlieka, 50 g hrozien-

nok, 150 g kandizovaného ovocia, 20 g práškového cukru na posypanie, polbalíčka prášku do pečiva, klinčeky, citrónová kôra. Cukor a med miešame s celými vajcami aspoň 15 minút. Potom pridáme hladkú mýku, prášok do pečiva, postrúhanú citrónovú kôru a toľko mlieka, aby sa cesto dalo roztierať, pokrájané kandizované ovocie a hrozienka, škoricu a zomleté klinčeky. Cesto rozotrieme do vymastenej a múkou vyspaného pekáča na hrúbku 2 cm a v mierne teplej rúre upečieme. Upečené vyklopíme a po vychladnutí pokrájame a posypeme cukrom.

MEDOVNÍKY

Rozpočet: 370 g hladkej múky, 240 g práškového cukru, 80 g medu, 2 celé vajcia, 1 lyžica mlieka, 1/2 lyžice jednej sódy, škoricu, klinčeky.

Na dosku preosejeme mýku, pridáme cukor, med, vajcia, mlieko, jedlú sôdu, mletú škoricu a klinčeky. Všetko spracujeme na cesto a necháme stáť asi 2-3 hodiny. Potom dáme na vymastený plech a upečieme v strednej teplej rúre.

KALENDÁR 1972

JANUÁR — LEDEN

1. SOBOTA Nový rok	16. NEDELA Vladimír PONDELOK
2. NEDELA Makár PONDELOK	17. Anton UTOROK
3. Danuta UTOROK	18. Margaréta STREDA
4. Eugén STREDA	19. Henrich STREDA
5. Simon STVRTOOK	20. Sebastián STVRTOOK
6. Troch kráľov PIATOK	21. Agnieszka PIATOK
7. Július PIATOK	22. SOBOTA Severín SOBOTA
8. SOBOTA Severín	23. NEDELA Rajmund PONDELOK
9. NEDELA Marcelina PONDELOK	24. UTOROK Felícia
10. Ján UTOROK	25. STREDA Pavol
11. Matilda STREDA	26. PIATOK Paulína
12. Beňadik STVRTOOK	27. Valér STVRTOOK
13. Verona PIATOK	28. PIATOK František
14. Félix SOBOTA	29. SOBOTA Matej PONDELOK
15. Pavol	30. NEDELA Richard Ján

1. januára vých. sl. 7.45 vých. m. 16.09
záp. sl. 15.34 záp. m. 8.27
15. januára vých. sl. 7.39 vých. m. 7.15
záp. sl. 15.52 záp. m. 14.33

snár

VERÍTE SNOM? NEVERÍTE? ANI MY NEVERÍME, ALE PREDSA KAŽDÝ Z NÁS SA NIEKEDY POZRIE DO SNÁRA, AJ KED TO POKLADA ZA PREDSDOK NAŠICH BABIECK. KONECNE, VED JE TO IBA ZÁBAVA: TAK TEDA, KED SA VÁM SNÍVA:

Hrob kopat — dobrý sobáš — otvorený vidieť — očakávať a príjemná zábava — vidieť zahadzovať — nemoc — klášťa sa doň — skorý — vitaný sobáš Chlieb plesníavý — mäš nepriateľa Jazdec — budeš väznený a ctený — vidieť ako sa zrúti — škoda — pomáhat mu do sedla — šťastie — vidieť ako naskakuje do sedla — stratís priateľa Koleso vidieť — blahobyt — vidieť sa otáčať — rýchle dojdeš do cieľa — vidieť ako sa zlomí — zlý zásobovanie — vidieť ako ho robia — budeš pomáhať iným Kreslit, seba — si obťubený krajinku — tvoj majetok sa zmenší — niekoho ľeho — nová známost — sa dávať — prfrastok v rodine — niečo sam — dojdeš sa veľkej úcty — vidieť — robiť si plány do budúcnosti Lodenice — smieľe plány sa ti prekazia Muž starší — dlhy život — mladý — starosti Mužov viac vidieť — ostanie starou dievoučku — strihat nimi — zisk, peniaze — zlaté — radost — vidieť brúsiť — hádka a nepríjemnosti Optitý byť — tvoj majetok sa zväčší Piec chlieb — mäš osud vo svojich rukách.

NEUMÍTE SI PORADIT S RŮZNÝMI POTÍŽMI A ROZČILUJÍCÍMI VÁS ZALEZITOSTMI? NAPIŠTE NÁM NA ADRESU: REDAKCE „ŽIVOT“ WARSZAWA, UL. FOKSAL 13. ODPOVIME VÁM A PORADÍME NA STRÁNKÁCH NAŠEHO ČASOPISU A V DOPISECH.

Organ Towarzystwa Kulturalnego Czechów i Słowaków w Polsce redagują: ADAM CHALUPEC — redaktor naczelny, Marian Kaskiewicz — z-ca red. nacz. oraz spoteczne kolegium redakcyjne w składzie František Bednářík (Nowa Biela), Augustin Bryja (Lapsze Wyżne), Mirona Cižková (Zelów), Józef Griglak (Niepolomice), Vladimír Hess (Lublin), Bronisław Knapčík (Mikołów), Ján Kováčik (Zubrzyca Dolna), Ján Krisák (Kremepachy), Waclaw Lusiński (Zelów), Lídia Mšálová (Zubrzyca Górska), Lídya Mundilová (Kuców), Ignác Nižník (Myślenice), František Svetlík (Lipnica Mała), Ján Svientek (Piešťany), Ján Šternberg (Warszawa), Ružena Urbánová (Gesiniec), Zofia Wasiełkowska (Lapsze Niżne), Andrej Vojtas (Jurgów). Tłumaczenia i korekta j. czeskiego — Valerie Wojnarowska. Tłumaczenia i korekta j. słowackiego — Elżbieta Stojowska. Weryfikacja stylistyczna tekstu słowackiego — Ján Kacviński. Korekta j. słownika — Ján Spernoga. Red. techn. — Krystyna Tomczyk. Oprac. graf. — Joanna Deresz. „ŽIVOT“ ukazuje się około 15 każdego miesiąca.

Nadesłanych rękopisów, fotografii i rysunków redakcja nie zwraca. Wydawca: Wydawnictwo „WSPÓŁCZESNE“ RSW „PRASA“, Warszawa, ul. Wiejska 12, tel. 28-24-11.

ADRES REDAKCJI: WARSZAWA, FOKSAL 13. TEL.: 26-44-49, 26-04-55, 26-42-57. Cena prenumeraty krajowej: kwart. 3 zł, połroczn. 6 zł, roczn. 12 zł. Instytucje państowe, społeczne, zakłady pracy, szkoły, itp. mogą zamawiać prenumeraty wyłącznie w miejscowościach Oddziałach i Delegaturach „Ruch“, w terminie do 22 listopada na rok następny.

Prenumeratorzy indywidualni mogą opłacać prenumeraty w urzędach pocztowych i u listonoszy, lub dokonywać wpłat na konto PKO Nr 1—6—100020 — Centrala Kolejowa Prasy i Wydawnictw „Ruch“, Warszawa, ul. Towarowa 28 (w terminie do 10 dnia miesiąca poprzedzającego okres prenumeraty). Prenumerata ze zleceniem wysyłki za granicę, która jest o 40% droższa od prenumeraty krajowej, przyjmuje Biuro Kolportażu Wydawnictw Zagranicznych „Ruch“, Warszawa, ul. Wrońska 23, konto PKO Nr 1—6—100024. Oddano do sklepu 15.XII.71 r. Numer zamknięty 30.XII.71 r. Druk Prasowy Zakłady Graficzne RSW „Prasa“, Warszawa, ul. Smolna 10. Zam. 1968. A-67.

